

La Biblioteca Dalmases

S'ha sabuda que aquesta biblioteca famosa havia estat formada per l'erudit En Pau Ignasi Dalmases i Ros († 1718). En Torres Amat (*Memorias...*, p. 195), diu d'ell : «Formó una copiosa y escogida librería; y así es que su padre que ganó muchos caudales en el comercio y adquirió la nobleza, solía decir, que temía mucho que lo que él había adquirido con sólo un libro, lo perdería su hijo con tanta multitud de libros». Diu també que aquesta biblioteca notable va començar a desfer-se en 1738, però que la casa en conserva una bona part curosament. El nostre manuscrit 677 és el catàleg dels impresos que hi havia a la llibreria, segurament en temps del fundador, potser redactat d'ell mateix : quan s'hagi ben estudiat aquest catàleg sabrem quina importància té l'asseveració d'en Torres Amat, almenys per allò que fa referència a impressions; des de fa molts anys quasi pot assegurar-se que no n'ha sortit cap llibre. En Dalmases i Ros no perdonà despeses i viatges per a percaçar llibres en diverses nacions, com alguns d'entre ells ho testifiquen, o per a fer-se treure copies de manuscrits. Bastants llibres de Sant Jeroni de la Murta passaren també a poder seu. N'hi ha que són fets de notes i estudis del mateix fundador, autor, com és sabut, del llibre imprès a Barcelona en 1702, *Disertación histórica sobre la patria de Paulo Orosio*, i un dels fundadors de l'*Academia de los Desconfiados*. Tanta fou la seva anomenada de sabent, que en les corts celebrades a Barcelona en 1701 i 1702 va esser elegit *primer cronista* del principat de Catalunya.

A can Dalmases es conserven uns grans cossos de llibreria, finament esculpturats, i duent la data de 1699 i la Creu de Sant Jordi o de la Generalitat en la part alta, que avui contenen l'anomenat arxiu del veguer de Barcelona. Pot esser que aquest moble fos construït per en Dalmases i Ros per a intal·lar-hi la biblioteca i aquest fet podríà comprovar-se posant de costat les cotes del seu catàleg amb les que es veuen en les llibreries. El fundador va fer relligar en pergamí quasi tots els manuscrits i gran partida dels impresos, essent en nombre ínim els llibres que contenen el relligatge primitiu. Aquesta operació, que ha unificat l'aspecte dels llibres i els ha preser-

vat en part d'ulteriors degradacions, els ha causat dos danys irreparables: 1.^r, alguns títols, folis, notes marginals, orles i bocins de text, mossegats per la ganiveta del relligador; 2.ⁿ, la humitat mantinguda per l'engrut (la relligadura havent-se operat d'una manera defectuosa) que ha perjudicat alguns llibres precisament per la banda on se subjecten al llom. Certes marques d'humitat i l'ennegriment d'alguns lloms provenen també de l'incendi dels magatzems de can Dalmases, ocorregut en 1889. Convé, però, establir que, en general, l'estat dels manuscrits i dels impresos és bo, i moltes vegades excel·lent.

Havíem cregut de primer entuvi que són de lletra del curiós fundador les inscripcions a la ploma al llom que porten els manuscrits i, sobretot, l'explicació del contingut que es troba quasi constantment en elsfulls de guardes o en el primer foli. Ben comparades les escriptures, però, no ens atreviríem a afirmar-ho. Serà d'algún escrivent que en Dalmases tindria al servei de la seva llibreria?

Els actuals hereus de D. Pau I. Dalmases posseïen tres catàlegs, dos d'impresos i un de manuscrit. Els impresos semblen confeccionats pels volts de 1880, però no duen millèssim ni peu d'imprenta, ni nom de posseidor: un catàleg és *de los Códices*, i comprèn 190 números; l'altre és *de los libros*, i comprèn 98 números d'incunables i d'altres impressions antigues; el catàleg, escrit a mà, comprèn uns quants centenars de números de diverses èpoques.

IMPRESOS

Formen un conjunt de 753 llibres (entre els que s'hi compten alguns importants reculls fàcticis de fullets), que fan un total de 977 volums i 69 fullets solts. Hi ha unes dues dotzenes d'incunables, llatins en llur major part, i una gran quantitat d'edicions gòtiques, moltes d'elles textos jurídics, en bon estat quasi sempre. Però tal vegada la part més interessant dels llibres impresos la constitueixen els reculls de *varia*. És una col·lecció fortta de més de 1,200 números, llibres, fullets, fulles soltes i alguns escrits a mà, en 40 volums relligats en pergamí, portant gairebé tots, al llom, el títol *Varios papeles*, i accompanyats també generalment d'una taula, al davant o a la fi del volum, de la lletra mateixa que catalogava la Biblioteca Dalmases. Dominen de molt les impressions del XVII.^è segle, de caràcter polític (guerra dels Segadors, guerra de França, etc.). Són poques les del XVI.^è i passen d'un centenar les de principis del s. XVIII.^è (poesies patriòtiques dedicades a l'arxiduc Carles, pronòstics, etc.). En la col·lecció es troben igualment al·legacions jurídiques, *gazetas*, *noticias* i altres moltes coses, barrejades en general. Solament el títol que hi ha al llom d'alguns dels volums en dóna el contingut: «De las religiones de la Merced y Trinidad sobre redimir cautivos», «Genealogias de casas ilustres de Castilla y Aragón» «Varios sermones». Les impressions soLEN esser de Catalunya, en castellà o català. N'hi ha, a més, de diversos altres països d'Espanya i també de França i d'Itàlia.

Afegint aquesta col·lecció a la que ja posseïa la BIBLIOTECA DE CATALUNYA per

donació de D. Isidre Bonsoms, es troba possessora del conjunt més ric que existeixi d'estampacions volanderes dels segles XVI.^è al XVIII.^è.

El fons del catàleg manuscrit dels llibres impresos és format per un nucli d'obres, generalment en bon estat, d'utilitat per a la nostra història i literatura, història estrangera dels segles XVI.^è i XVII.^è, edicions del teatre castellà a Barcelona i d'altres autors clàssics espanyols, obres de teologia i religió, etc., etc. Prescindint dels llibres de valor secundari que inevitablement surten en tota adquisició una mica considerable, la llibreria Dalmases, essent un fons aturat a principis del segle XVIII.^è, és bastant rica en curiositats bibliogràfiques dels segles XVI.^è i XVII.^è.

Veu's aquí una llista dels incunables més interessants o ben conservats:

- DURAN, *Rationale divinorum officiorum*; Nàpols, M. Moravum, 1478 (Hain, 6479).
Sextus liber decretalium; Venecia; Tudiono, 1481.
- PUBLICIUS, J., *Oratoria artis epitoma*; Venecia, Ratdolt, 1485 (Hain, 13546).
- Liber sextus decretalium*; Venecia, B. de Alexandria i A. de Asula, 1485 (Hain, 3610).
Clementines, Id. (Hain, 5434).
- BURIDANUS, *Textus summularum*; Venecia, Carchagni, 1487 (Hain, 4110).
- PETRUS LOMBARDUS, *Liber sententiarum*; Basilea, 1489.
- REGINALDUS, *Speculum finalis retributionis*; Lió, 1494 (Hain, 13768).
- INSTITORIS, Henricus, *Malleus maleficarum*; Nürenberg, Koberger, 1494 (Hain, 9245).
- PODIO, G. de, *Commentaria musices*; Valencia, Hagenbach i Hutz, 1495 (Haebler, 551).
Constitucions de Catalunya; Barcelona, 1495 (Haebler, 652).
- JANUA, J. de, *Catholicon*; Venecia, Hertzog, 1497 (Hain, 2262).
- AQUINO, Th. dé, *Opuscula preclarissima*; Venecia, Lichtensein, 1497.
- AGUSTÍ, S., *Opus questionum*; Lió, Trechsel, 1497 (Hain, 1965).
- GEORGIVS BRUXCELLENSIS, *Interpretatio in summulas Magistri Petri Hyspani*; Lió, Mareshal, 1497.
- GRACIÀ, *Decretum*; Venecia, 1498 (Hain, 7916).
- Expositio aurea hymnorum*; Tarragona, Rosenbach, 1498 (Haebler, 252).
- BALDUS DE PERUSA, *Opus aureum*; Venecia, Benalium, 1500 (Hain, 2325).
- BROMYARD, J., *Opus trivium*; [Paris], Jenini, 1500.
- VILANOVA, B., *Notes*; Valencia, Spindeler, 1500 (Haebler, 683).
- JOHANNES NIVICELLENSE, *Concordantiae auctoritatum sacrae scripturae* (Hain, 9412).
— *Sermones* (Hain, 9432).
- TIRANT lo Blanc, Barcelona, 1497 (Haebler, 640). Exemplar incomplet d'aquesta rarísima edició.

Entre les edicions gòtiques, assenyalarem les següents:

- Instituta*, Venecia, 1501.
- BALDO DE PERUSA, *Margarita nova*; Lió, 1502.
— *Super codicem*; Lió, 1502.
- PAULUS DE CASTRO, *Lectura*; Milà, 1505.
- BALDO DE PERUSIA, *Commentaria super Digestum et Infortiatum*; Lió, 1508.
- VICENS FERRER, *Sermones*; 1509.

- DIEST, *Questiones physicales*; Saragoça, Coci, 1511.
- SEDULI, *Carmen paschale cum commento A. Nebrissensis*; Lió, 1512.
- SACROBOSCO, J. de, *Textum sphaerae*; Paris, Petit, 1515.
- Tractatus domini Guidonis Pape*; Lió, Marechal, 1518.
- LUDOLF DE SAXONIA, *Vita Domini Nostri Jesuchristi*; Lió, Moylin, 1516.
- Consilia domini Guidonis Pape*; Lió, Marechal, 1519.
- ALONSO DE HERRERA, *Obra de Agricultura*; Toledo, Brocar, 1520.
- TITO LIVIO; Saragoça, 1520.
- Postille sive expositiones epistolarum sive evangeliorum*; Lió, Morin, 1528.
- A. DE CLAVASIO, *Summa angelica*; Lió, 1534.
- SACROBOSCO, J. DE, *De sphaera*; Paris, 1534.
- ORONCE FINE, *Arithmetica*; Paris, 1535.
- Passio duorum*; Valencia, Diaz Romano, 1538.
- VIVES, *Instrucción de la mujer cristiana*; Saragoça, Coci, 1545. Edició molt escassa, la más rara de todas las zaragozanas segons Sánchez, *Bibliografía aragonesa del siglo XVI*, n.º 249. Un exemplar va figurar en el cat. LXX *Espagne-Portugal* de la llibrería Olschki de Florencia, n.º 376. Era marcat en 300 lires.

MANUSCRITS

La flor veritable d'aquest fons importantíssim la constitueixen els 222 manuscrits, en gran part anteriors al xvi.^{èn} segle.

L'Institut d'Estudis Catalans, ja des de la seva fundació, va preocupar-se de llur adquisició, car en havent entrat la biblioteca Aguiló, encarregà als seus membres Srs. Miret i Sans i Massó Torrents perquè s'entrevestessin amb els Srs. de Dalmases. Dits senyors facilitaren llur tasca amb l'amabilitat més exquisida, i després de nombroses visites llegiren en sessió de 28 de febrer de 1909 una informació resultat de llurs treballs. Les gestions que aleshores no foren coronades per l'èxit, havent estat represes en abril de 1916 donaren per resultat l'entrada a la BIBLIOTECA DE CATALUNYA d'aquest important dipòsit el dia 3 de juny, després d'haver estat comprovats un a un cada llibre.

La diferencia entre el nombre de manuscrits (190) que porta el catàleg impres *de los Códices* i el de 222 que nosaltres hem rebut, prové d'haver donat el confeccionador del dit catàleg un sol número als tres volums del *Crestiá* i un sol també als dos de la *Vida de Jesucrist* de l'Eximenic, d'haver nosaltres desglosat alguns manuscrits que figuraven entre els impresos, i d'haver-nos entregat els senyors de Fontcuberta dotze manuscrits més fora de catàleg. Per tractar-se d'impresos hem tret dos llibres que figuraven en l'esmentat catàleg *de los Códices*. Hem donat una numeració correlativa als manuscrits Dalmases en la general de la BIBLIOTECA DE CATALUNYA : va del n. 456 al 677. Mai s'havia fet una entrada, en un dia, tan considerable de manuscrits a l'Institut d'Estudis Catalans, i creiem que en poques altres biblioteques. La millor manera de fer veure la importància excepcional

d'aquesta adquisició, és publicar la següent llista dels manuscrits, la qual s'ha de tenir per provisional mentre no arribi l'hora d'estudiar-los en el Catàleg general.

S'ha procurat en tot lo possible donar els títols de les obres que es contenen en cada un dels manuscrits, verificant al mateix temps una pila d'autors, els noms dels quals no hi consten o són equivocats. Si altra indicació no és donada, s'entén que el manuscrit és en paper. Les xifres de l'esquerra indiquen la numeració actual, i les de la dreta assenyalen la cota que portaven en el catàleg imprès de la llibreria Dalmases. Per a facilitar les recerques donem a la fi una taula de concordançies de les dues numeracions.

INVENTARI DELS MANUSCRITS*

456. — FRANCESC EXIMENIÇ, <i>Crestià</i> . Llibre primer.	
Acabat de copiar en 30 maig 1455.	[51]
457. — FRANCESC EXIMENIÇ, <i>Crestià</i> . Primera part del terç.	[51]
458. — FRANCESC EXIMENIÇ, <i>Crestià</i> . Segona part del ms. anterior.	
Acabat en 18 desembre 1450.	[51]
459. — FRANCESC EXIMENIÇ, <i>Vida de Jesucrist</i> . Volum I.	
Segle xv. ^è . En la primera fulla de guarda, versos catalans i notes llatines.	[177]
460. — FRANCESC EXIMENIÇ, <i>Vida de Jesucrist</i> . Volum II.	
Segle xv. ^è . En les fulles de guarda finals : «Sequentia fuere ordinata per reverendum Johannem Lobet in sacra pagina magistrum». Són oracions catalanes i llatines, seguides de meditacions, també en català, etc.	[177]
461. — FRANCESC EXIMENIÇ, <i>Llibre de les Dones</i> .	
Segle xv. ^è . Paper i pergamí. Portada i caplletres ornades. Copiat per un tal Gundisalbus.	[175]
462. — FRANCESC EXIMENIÇ, <i>Llibre dels Angels</i> .	
Segle xv. ^è . Dues portades orlades. Miniatura representant l'Eximeniç oferint el llibre a Mn. Pere d'Artès. Paper i pergamí.	[16]
463. — FRANCESC EXIMENIÇ, <i>Pastorale</i> .	
Segle xv. ^è .	[127]
464. — FRANCESC EXIMENIÇ, <i>Expositio in psalmos penitentiales</i> .	
Altre tractat dividit en tres parts : <i>De laude creatoris</i> , <i>De altitudine et excellētia Redemptoris</i> , <i>De vita hominis viatoris</i> .	
Segle xv. ^è . Pergamí i paper.	[125]
465. — FELIP DE MALLA, <i>Memorial del Peccador remut</i> . Primera part.	
Segle xv. ^è .	[108]
466. — FELIP DE MALLA, Sermons en llatí i català.	
JOÀN GATTO, bisbe de Cefalú, Sermons en llatí.	
<i>Enchiridion sive liber manualis de adventu Messie</i> .	
Segle xv. ^è .	[146]
467. — JOÀN PASCALL, O. M., de Castelló d'Empuries, <i>Llibre de Beatitud</i> . 1436.	[20]

* Redactat per l'Adjunt de la BIBLIOTECA, Ramón d'Alós.

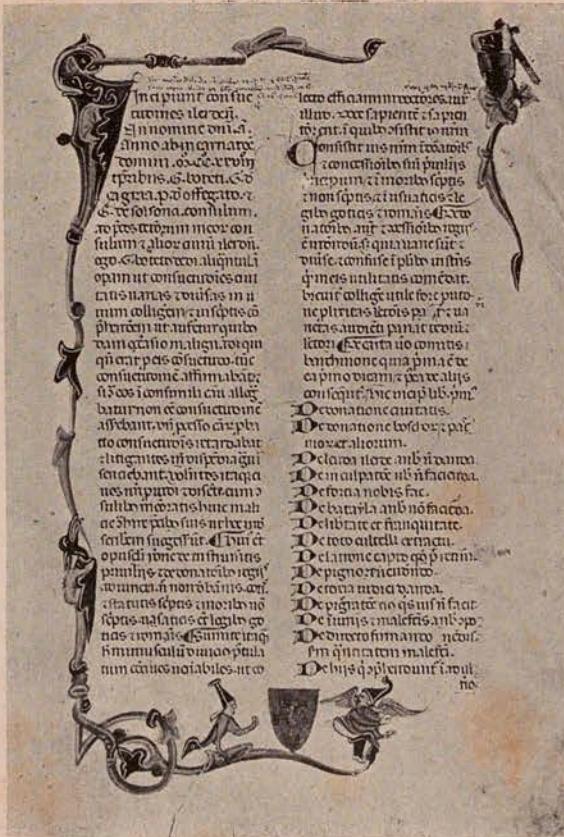

Fig. 2. — Ms. 483, f. 1. *Consuetudines Ilerdenses*
(370 × 247 mm.)

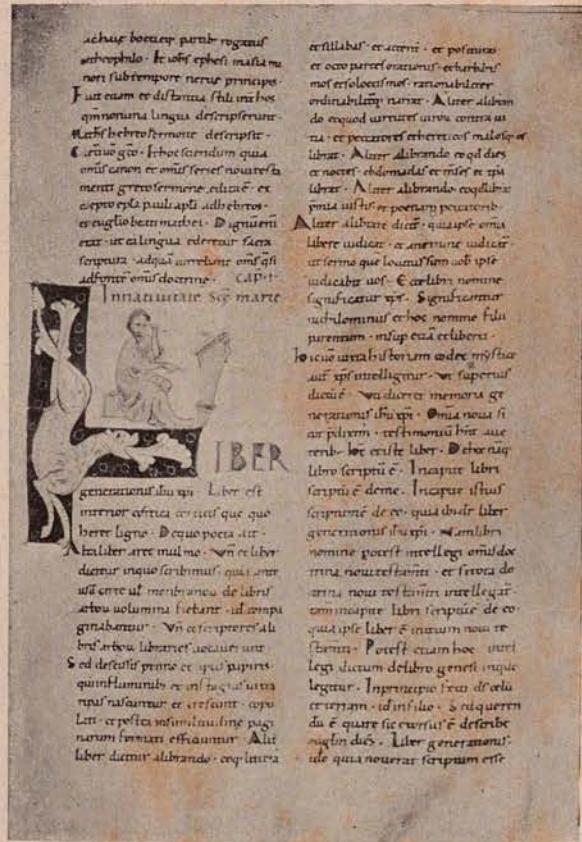

Fig. 3. — Ms. 548, f. 6. *REMIGIUS, Super Matheum*
(353 × 246 mm.)

achas horae pars regalis
antropido. Et ubi ephesi mala me
nus subtempore natus principa
lissus et distans filius meus
quoniam lingua detinens
stetit hebreo tempore detinens
et auctor. Et hoc sciridum quia
omnis eurus et omnis seres nouera
menti gressuente educat ex
experto pueri apli adhuc
eruglio bestiarius. Et ignorans
ex calinxo edocere faci
tempera adiutor arreverit omnes
admodum omni doctrina. CAP. I
In iugient sive marie
generatio libro. Liber est
misterior officia et usus que quo
beri lignis. De quo poeta dicit
liber arte mulcere. Venit liber
digerit in quo scribitur. quis autem
ut in arte ul. mendacio de libris
autem volumina habent. id compa
gnabatur. In auctoribus alii
breviter libaret. acutus ut
ed defecatis primo et quod papirus
quoniam lumenis et in fragilium
litteram idem illos. et in querren
du. et quare sic eorum est detinere
nisi dies. Liber generacionis
ide quia nouearat scripsum esse

et fillabat. et accedit. et possumus
et ovo parcer invenimus. et heretibus
motu erolocet motu. rationabiliter
ordinabatur namur. Alter abbre
do ex quod ueniret uiva contra u
ta. et perueniret rebetur et malo. et
libras. Alter abbrede regi dies
et nox et chelomata et menses et ipsi
libras. Alter abbrando coquibus
ponit uifos. et portant percuterib
eruglio bestiarius. Et ignorans
ex calinxo edocere faci
tempera adiutor arreverit omnes
admodum omni doctrina. CAP. I

Incubus. Et hoc non
nisi dominus et hoc nemini filia
parem. nisi ea et liberas.
Et iudeo ualibus bonum ad eum mystis
aut ipsi intelligitur. et superius
dicunt. « In diuersi memori gr
nebamur illi qui. Omnia nostra si
ar plenum. et remonstrans sue
rendebat. et exinde liber. Et horumque
libro scripsi. In aperte libri
scripsi et deme. Incipit illius
scriptum de eo. quia dicitur liber
genitornis illi qui. Namlibet
liber arte mulcere. Venit liber
digerit in quo scribitur. quis autem
ut in arte ul. mendacio de libris
autem volumina habent. id compa
gnabatur. In auctoribus alii
breviter libaret. acutus ut
ed defecatis primo et quod papirus
quoniam lumenis et in fragilium
litteram idem illos. et in querren
du. et quare sic eorum est detinere
nisi dies. Liber generacionis
ide quia nouearat scripsum esse

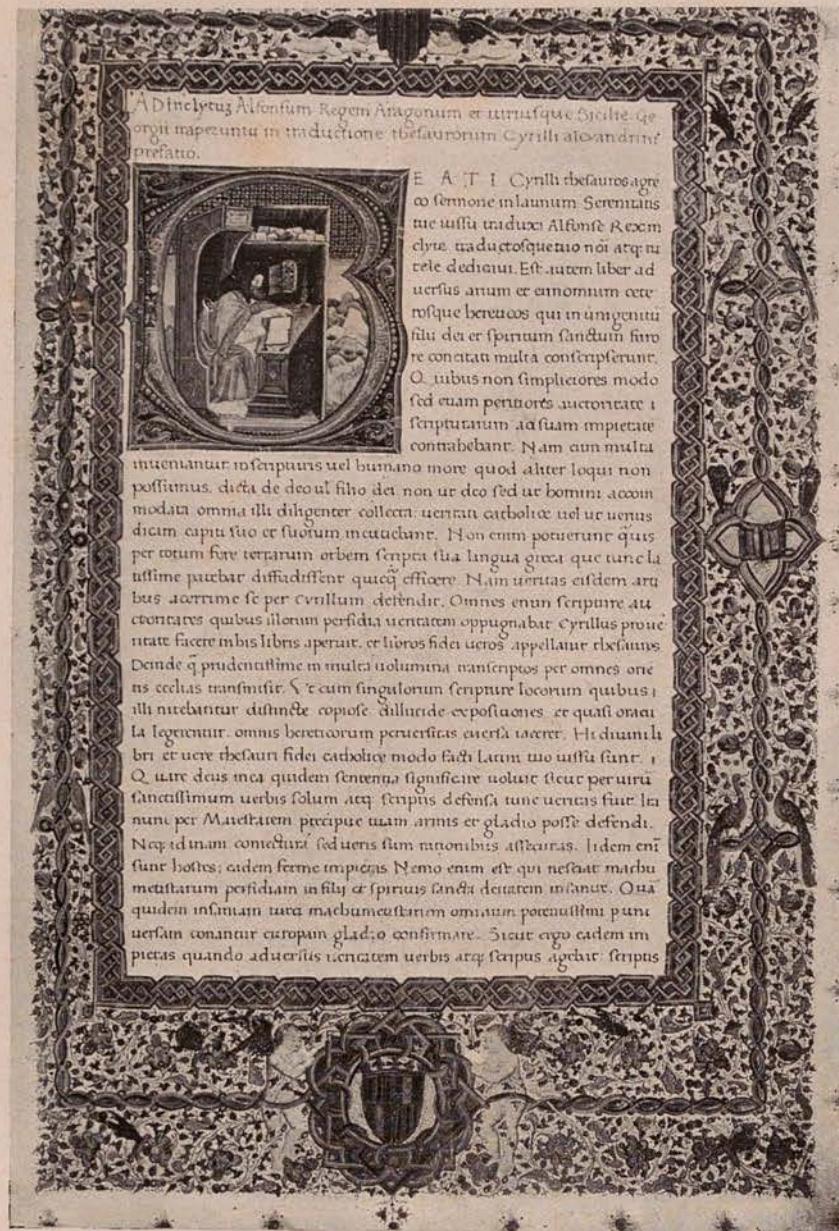

Fig. 4. — Ms. 562, f. 1. CIRIL D'ALEXANDRIA, *Thesaurus adversus haereticos*
(335 x 225 mm.)

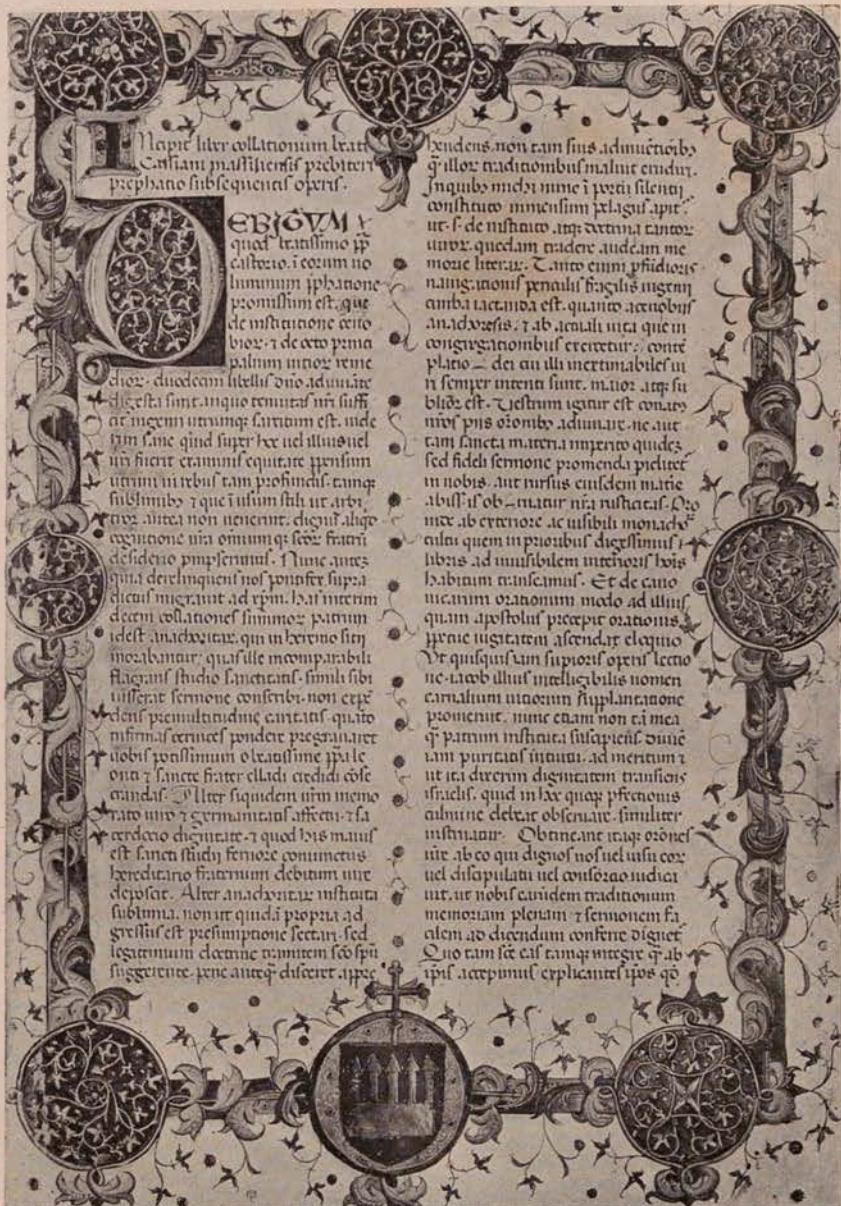

Fig. 5.— Ms. 657, f. 51. CASSIÀ, *Liber collationum*
(315 x 219 mm.)

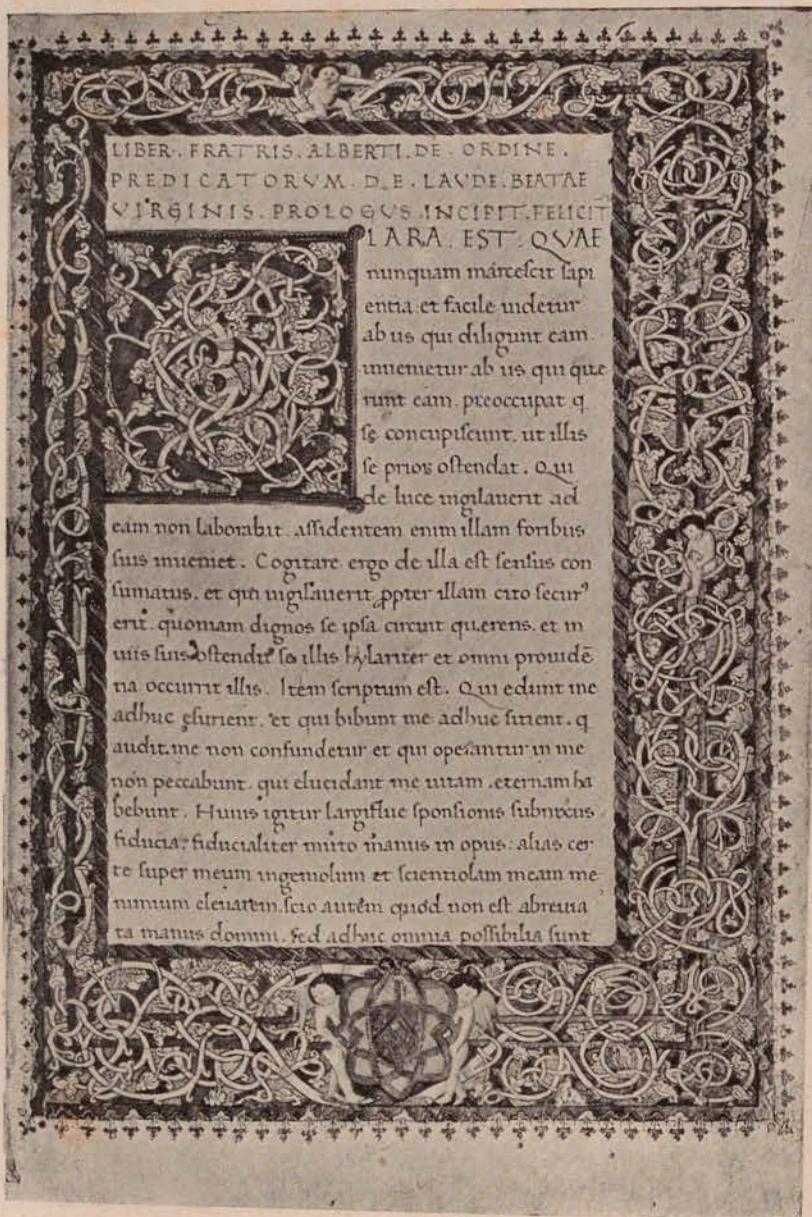

Fig. 6.—Ms. 658, f. 1. ALBERT EL MAGNE, *De laude beatae Virginis*
(327 x 224 mm.)

468. — JOÀN PASCALL, O. M., *De la pena dels dampnats.* No acaba.
Segle xv.^è. [129]
469. — SANT PERE PASQUAL, bisbe de Jaén, *Flor de la Biblia.*
Segle xv.^è. [141]
470. — MESTRE PERE, xantre de París, *De suggillatione vitiorum et commendatione virtutum.*
SANT PERE PASQUAL, bisbe de Jaén, *Flor de la Biblia.* Fragment.
Segle xv.^è. Pergamí. [160]
471. — *Camí de salvació o jornada de salut.*
Segle xv.^è. [40]
472. — PAX, mallorquí, *Doctrina moral.*
JAFUDA BONSENYOR, *Sentencies morals.*
Segle xiv.^è. [58]
473. — SANT BONAVENTURA, *Doctrina de la contemplació de Jesuchrist.*
SANTA ÀNGELA DE FOLIGNO, *Llibre de les revelacions.*
Exclamacio al Salvador e Senyor nostre stant ligat en lo carcer.
FRA ANTONI CANALS, *Scala de Contemplació.*
La traducció de Santa Àngela de Foligno és escrita per fra Johan Genover,
continuada per fra Benejam (?), hostaler de Sant Jeroni de la Murta. 1489.
Segle xv.^è. [59]
474. — DOMENICO CAVALCA, O. P., *Espill de la creu.*
Traducció de fra Pere Busquets, monjo de Sant Feliu de Guixols, feta sobre
un ms. italià portat de Nàpols per Fr. Bernat Vilalta, monjo de Montserrat.
Segle xv.^è. Paper i pergamí. [67]
475. — DOMENICO CAVALCA, O. P., *Medicina del cor.*
Traducció del mateix Pere Busquets? Segle xv.^è. [109]
476. — Conceptes predicables, en llatí i català. Sermons per diverses festivitats, en català.
Segle xv.^è. [35]
477. — MIRE. TOMAS SIXILLAT, O. C., Sermons llatins i catalans predicats en diverses
localitats de València i Catalunya.
FRA BERENGUER DE CAMBRILS, *Tabula super quatuor libris sententiarum.* 1374.
SANT AGUSTÍ, Alguns sermons, en llatí.
Segle xv.^è. [145]
478. — Diversos sermons en llatí i català. Segle xv.^è.
MARÇ BONFILL, teòleg, Sermons llatins diversos, predicats a Perpinyà, a la cort
Papal, al concili de Basilea, a Lausanne, etc., 1434-1452, i altres anys. [148]
479. — Apuntacions sobre sermons, en llatí i català. Versos catalans religiosos entremig.
Segle xv.^è. [150]
480. — Varia treta de Sants Pares i altres escriptors eclesiàstics, com Sant Anselm,
Sant Joàn Crisòstom, Beda, Hug de Sant Víctor, etc.; notes, poesies, oracions de
caràcter moral, etc. Entremig hi ha, entre altres coses:
Officium de passione en vers llatí, amb afegidures fetes per Andreu Bertrà, bisbe de Barcelona.
JOÀN GERSON, *Les tres veritats.*
SEVERUS, *Art de merexer.*

Excerpta a libro .ii. domini Bonaventurae de reformacione mentis.

Indulgencia dels corporals de Daroca donada pel Papa Eugeni IV. 1444, llatí.

De justificacione impii per resurrectionem latzari mistice significata.

Versos catalans sobre la Passió.

Forma de orar.

Confessions ... del savi peccador qui ab temps se apparella a ben viure e morir.

Genealogia de Jhesuxrist.

Segle xv.^è. Paper i pergamí.

[103]

481. — SANT AGUSTÍ, *Ammonio per quam ostenditur quam bonum sit lectionem divinam legere...*

BEDA, *Liber scintillarum.*

RAMÓN LULL, cap. *De Religió del L. de la Doctrina Pueril.*

Segle xv.^è.

[163]

482. — BARTOMEU DE PISA, O. P., *Summa de casibus conscientie.*

Casus conscientie.

De graciis specialibus beatissime Virginis Marie circa ejus mortem.

Octaves catalanes per la perduta de Constantinoble.

Diversos documents pontificis, en general relacionats amb Catalunya.

Pregaries supersticioses.

PERE DE ABANO, metge de Bolunya, *Orda del viure: consells per a cada mes de l'any.*

Segle xv.^è.

[159]

483. — GUILLEM BOTET, compilador, *Consuetudines ilerdenses*, amb gloses.

Fori Aragonum, amb gloses.

Segle xiv.^è. Pergamí ornamentat.

[50]

484. — Miscel·lania de dret català i canònic. En català i llatí.

Segle xv.^è.

485. — *Recopilacio diversarum antiquitatum*, que conté entre altres:

Recognoverunt Proceres.

Diverses constitucions d'Alfons II, Jaume II, Alfons III, Pere III, en corts de Montçó, Barcelona, Lleida, Montblanch, Girona, Perpinyà, Cervera.

Varia de dret de Catalunya, quasi tot en llatí.

Usatges.

Comentaris de Pere Albert.

Diverses notes històriques en llatí, com són : *Castra et civitates quas tenet Soldanus*, dels reis feudataris de l'Esglesia, de les províncies de què es componen alguns estats, de Niner, primer rei dels assiris, etc.

Estat general de l'Esglesia : títols dels cardenals, diòcesis del món, indulgencies als visitants de les esglésies de Roma.

Analys de fets eclesiàstics i civils que acaben al rei Martí.

A. TURMEDA, *Profecies* datades en 1405.

Fragment de profecia llatina sobre els temps de Ferran I.

Profecia treta del apocalipsy per los fils de don Ferrando rey de Aragó. 1415.

Revelacio lo qual Nostre Senyor Deu demostrá al Cacerdot Esodre per so que en senyás als fills d'Israel la calitat del any per la entrada de jener.

Fragment de la Crònica de Roderic de Toledo, llatí.

- Fragment de les *Gesta Comitum*, en català.
 Segle xv.^è. Fou propietat de Bartomeu de Monfar, doctor en lleis, de Tárrega, 1531. [2]
486. — BERNAT DESCLOT. *Cronica*, No acaba.
Flor de lir e de gag e delegranssa, poesia a la Verge.
 Segle xiv.^è. Pergamí. Algunes il·lustracions deliniades. [25]
487. — FRANCESCH, de Barcelona, *Libre de les nobleses dels reys*.
 Segle xv.^è. Portada il·luminada. [111]
488. — *Cronica processuum in regno et insula Sicilie*.
 Segle xv.^è. Pisxes, copista? [26]
489. — Crònica dels comtes de Barcelona i reis d'Aragó, fins a Ferran el Catòlic.
Dels Consellers dels senyors reys pares e regidors de Barchinona i altres oficials: Llistes per anys fins principis del xvi.^è segle.
 Segle xvi.^è.
490. — MARTÍ V, *Regule Cancellarie*. 1417, i altres documents del mateix papa.
 Documents del Concili de Basilea.
 Comentaris i repertori de dret, en llatí.
Constituciones ... edite in consilio celebrato Dertuse ... 1429.
Profeccia feta per fra Johan de la orde de cistell en Valencia, català.
Miracula beati Berardini per ordinem.
Forma dificacionis hereditatis cum beneficio inventarii.
 Dues cartes llatines referents a la lluita de Gènova amb Alfons V, la segona del Panormita.
 ODORIC de Pordenone, O. M., *De ritibus diversarum nacionum gentilium et paganorum.*
 HAITÓ, príncep de Gorigos, *Flores historiarum terrae orientis*, en català. Fragment?
 Documents sobre els consellers de Barcelona.
- TURMEDA, Les *Profecies*. Com les del ms. 485, però datades 1407.
Altra ordinació o profeccia del dit frare Entelm Turmeda, també en vers.
 Altres profecies catalanes en 28 cobles de 8 versos.
 Profecia llatina atribuïda a A. de Vilanova, 1367.
 Profecia catalana, sobre l'època de Ferran I (1415), amb notes d'igual caràcter.
 Deprecacions llatines, a base de salms, etc.
 Receptes en català.
 Al principi uns comptes d'una marmessoria. Segles xv.^è - xvi.^è.
491. — BERNAT BOADES, *Libre dels feits d'armes de Catalunya*, amb la traducció castellana d'en Roig i Jalpí.
 Segle xvii.^è. [82]
492. — BERNAT BOADES. Traducció castellana d'en Roig i Jalpí, acabada de copiar per D. Pau I. Dalmases i Ros en 4 juny 1697. [55]
493. — FRANCESC TARAFÀ, *De Hispaniae situ, provinciis, populis, urbibus, oppidis, fluminibus, montibus et promontoriis Dictionarium. MDLII.*
494. — FRANCESC TARAFÀ, *Linea regum Hispaniarum* fins a Carles V.
 Segle xvii.^è. [134]

495. — JOÀN LLUÍS DE MONCADA, *Annales Cathaloniae*. Vol. II (1278-1465).
Segle XVIII.^è. [10]
496. — JOÀN LLUÍS DE MONCADA. *Annales Cathaloniae*. Vol. III (1466-1639). Foren acabats de copiar de l'original de la Biblioteca de D. Pere A. d'Aragó a Poblet, pel monjo Jaume Fortuny i Virgili, per encàrrec d'en Dalmases i Ros. 19 març 1704. [11]
497. — *Chronica de Cathelunya*, de Tubal fins al R. Roderic. Primer llibre (fins al començament de l'imperi romà).
Segle XVI.^è. [24]
498. — *Chronica de Cathelunya*. Segon llibre (fins al R. Roderic).
Segle XVI.^è. [22]
499. — FELIP VINYES, *Illustraciones y Discursos chronologicos y juri-políticos del Principado de Cataluña del año 714 en el qual entraron los Moros de África en España, y la ocuparon hasta el de 1641...*
Segle XVII.^è. [94]
500. — ALBERTO DE TORME Y LYORI, *Miscellaneos historicos y políticos sobre la guerra de Cataluña, desde el año 1639.*
Segle XVII.^è.
501. — Volum de varia format de diversos papers impresos i manuscrits referents a coses de Catalunya, entre altres unes *Memories de Perot de Vilanova*, estudiant de Lleida (s. XVI.^è).
Segle XVII.^è en sa major part.
502. — *Sucesos particulares en Cataluña desde el año 1626 hasta el de 1660...*
Segle XVII.^è.
503. — *Cartas diversas y varios papers de Cataluña del any 1640 y 1641*. Col·lecció de mss. i impresos en castellà i català, làmines, dibuixos, etc.
Segle XVII.^è. [165]
504. — *Sucesos de Cataluña desde el año 1640 hasta 1693.*
Segle XVIII.^è. [164]
505. — *Consellers de Barcelona desde 1249 fins 1631 y fets memorables.*
Segle XVII.^è. [37]
506. — Volum de varia. Papers polítics, en general, del s. XVII.^è.
507. — *Los juraments que los Consellers de la ciutat de Barcelona han ha fet...*
Segle XVII.^è. Pergamí. [95]
508. — JOÀN GASPAR ROIG i JALPÍ, *Apología por la entrada de Carlos el Magne en Cataluña*. 1676. [13]
509. — BERNABÉ ASAM, de Lleida, *Tractat de noblesa*, en català. Copiat per Joà Costa.
Segle XVI.^è. [112]
510. — BERNAT MESTRE, domer de Sant Pere de les Puelles. *Armes de families de Catalunya, França i Italia*. 1544.
Memories importants succeydes en la ciutat de Barcelona en lany 1588 i recull de notes històriques tretes en part d'en Zurita. Copies de documents, etc.
Segle XVI.^è. Tot en català. [9]
511. — Recull de notes sobre famílies antigues de Catalunya. Català i castellà.
Segle XVII.^è. [110]

512. — JOÀN PAU COLOMER, pvre., *Llibre de la Armoria de la noblesa de Cathaluña.* [113]
 Segle XVII.^{4.}
513. — DIEGO DE ROCABERTÍ Y DE PAU, *Discursos genealògicos... de la casa de los viscondes de Rocabertí...* [8]
 Segle XVIII.^{4.}
514. — BERNAT JOSEP LLOBET, notari, *Indice, declaración y addición de la erección, antigüedad, excelencias y grandezas del condado de Empurias...* [36]
 Segle XVIII.^{4.}
515. — JOSEP BLANCH, canonge de Tarragona, *Archiepiscopologi de la S. Iglesia Metropolitana de Tarragona... 1663.*
 Segle XVII.^{4.}
516. — FRANCESC TARAFÀ, canonge de Barcelona, *De vitis pontificum Eglesiae Barchinone.*
 Segle XVII.^{4.}
517. — JOÀN LLUIS DE MONCADA, *Episcopologio de la iglesia de Ausonia.* [73]
 Segle XVII.^{4.}
518. — VALERI MAXIM, *Famosos echos de Illustres varones antiguos, griegos y cartagineses.* Trad. de Juan de Hinestrosa. Sevilla, 3 febrer 1411.
 Incomplet. Paper i pergamí. [91]
519. — EUSEBI, GERONI, PROSPER, *Cronica mundi,* continuada per
 MATEO PALMERIO, florentí, *L. De temporibus.* Copia de Jaume García.
 Segle XV.^{4.} Paper i pergamí. [21]
520. — DIEGO ENRIQUEZ DEL CASTILLO, *Chronica del rey D. Enrique 4.º.* Segle XVI.^{4.} [28]
521. — ALONSO DE PALENCIA, *Cronica del illustrissimo senor el rey don Henrique quarto de este nombre rey de Castilla y de Leon.*
 DIEGO ENRIQUEZ DEL CASTILLO, fragment de crònica del mateix rei.
 Segle XVI.^{4.} [27]
522. — *Historia verdadera del Rey Don Pedro de Castilla... sacada de unos papeles antiguos del archivo de la casa de Estepa.*
 Segle XIX.^{4.} [90]
523. — FRANCISCO LOPEZ DE GOMARA, *Annales del Emperador Don Carlos V.* [12]
 Segle XVII.^{4.}
524. — ANGELINO DE FUENTES Y GUSMAN, *Discurso y relacion de los gobernadores que en estos payses de flandes a abido dende que la cesarea magestad del emperador Carlos quinto los renuncio en su hijo don Felipe secundo...* [60]
 Segle XVIII.^{4.}
525. — MARZELINO FARIA DE GUZMAN, de Granada, *Apologia en defensa de esta monarchia y de la Casa de Austria para el desengaño de los Potentados de Europa y satisfaction de los Politicos de estos tiempos.* Madrid, 4 juliol 1634. [14]
526. — *Relacion de la Corte Romana en tiempos de Innocencio XII.*
 Segle XVIII.^{4.} [135]
527. — GABRIEL LOBO LASSO DE LA VEGA, *Las Yglesias catedrales, Metropolis, de toda España y universidades de ella.*
 Diversos opuscles històrics en castellà, entre altres: *Discurss de la guerra y cossas de Irlanda.*
 Segle XVII.^{4.} [93]

528. — DR. FRANCISCO LLENA, de Pons. *Epitome de curiosidades recopiladas de diversos authores.* 1672-1674. [74]
529. — MOSEN DIEGO DE VALERA, *Cerimonial de principes.*
ARAGON, rei d'armes, Tractat del blasó, castellà.
Un tratado de batalla a todo trance hecho por un cavallero valenciano, i altres escrits de caràcter semblant.
Segle xv.^è. [38]
530. — Llistes de llinatges d'Espanya, en castellà.
Segle XVIII.^è.
531. — DIEGO DE YEPES, *Libro de los linages de Espanña compuesto por el conde Don Pedro hijo del Rey Don Donis Rey de Portogal.*
Segle XVII.^è. D'igual lletra que el següent. [99]
532. — JOSEP DE L'ASCENSIÓ, O. C. (SEBARDELL). Notes al cronicó de Liberat, castellà.
Copia de fra Segimón de l'Esperit Sant, O. C. 1692. [29]
533. — *Les amours du Palais Royal* (Lluís XIV i Mlle. de La Vallière.)
Segle XVIII.^è. [15]
534. — *Histoire Genealogique de la Maison d'Anduse.*
Segle XVII.^è.
535. — DOMINGO DE UÇENDA, capitan de cavallos, *Theorica y Platica de la fortificazion moderna sacada de los mas selectos autores.*
Segle XVIII.^è. [80]
536. — *Tratado de Fortificación ó Arquitectura Militar.*
Segle XVIII.^è.
537. — DONATO ROSSETTI, canonge de Livorno, *Fortificazione a Rovescio.* Bartolomeo Zappata, copista ? Turín, 1678. [81]
538. — NICOLAU D'HANAPIS, O. P., patriarcha de Jerusalem, *Liber de exemplis sacre scripture.*
Segle xv.^è. Pergamí. [140]
539. — *Expositio aliquorum locorum sacrae Scripturae.*
Segle xv.^è. Paper i pergamí. [137]
540. — *Expositio aliquorum locorum sacrae scripturae.*
Flores beati Augustini in libro de civitate Dei.
Segle xv.^è. [138]
541. — *Loca sacræ scripturæ quæ interpretari posunt de Virgine Maria.*
Segle XVII.^è. [139]
542. — JAUME DE LAUSANA, O. P., *Moralitates abstracte super libris biblie.*
Sermo in ordinibus quatuor temporum ante festum sancti Thome apostoli.
Incomplet. — Segle xv.^è. [100]
543. — JAUME DE LAUSANA, O. P., *Postille super Genesim et Exodum.*
Segle xv.^è. Pergamí. [83]
544. — JOÀN ANDREU, *Hieronymiana*, copiat per Joàn de Lochem. 1442.
CIRIL, *Quadripartitum.*
Fragment dels proverbis de Salomó, llatí.
Llibre de l'Ecclesiasta, llatí, etc.
Segle xv.^è. [88]

545. — *Expositio super cantica canticorum.*
Expositio Danielis prophete.
FRA PERE, O. M., *Expositio libri apocalipsis i altres obres dedicades al patriarca Joànn, arquebisbe de Toledo, fill de Jaume II d'Aragó.*
 Segle xiv.⁴. [30]
546. — *Expositio super cantica canticorum.*
 Segle xv.⁴. [31]
547. — *Tractatus sive explicatio Psalmorum per ordinem.*
Tractatus per ordinem alphebeti aliquorum verborum sacre scripture.
 Segle xv.⁴. [124]
548. — **REMIGIUS**, monjo de S. Germain d'Auxerre, *Super Matheum.*
 Segle XIII.⁴. Pergamí, portada i caplletres ornades. [151]
549. — **ALEXANDER**, *Super Matheum.*
 Segle XIV.⁴. Pergamí. [66]
550. — **JAUME FOURNIER**, cardenal (BENET XII). *Postillae super Matheum.* Els 27 primers tractats.
 Segle XV.⁴. Pergamí. [64]
551. — *Expositio Evangelii Sancti Mathei.*
Summa de preceptis.
 Segle XV.⁴. [62]
552. — *In Evangelium B. Iohannis apostoli quedam annotata.*
SANT ISIDOR, *De fide catholica contra iudeos.* Fragments del primer llibre.
SANT AUGUSTÍ, *Soliloquium.*
SANT BERNAT, *Meditaciones de cognitione hominis interioris.*
 — *De salute anime.*
 — *De dilectione Dei.*
 Segle XV.⁴. [63]
553. — **SANT JOÀNN CRISOSTOM**, *Omeliae.*
 — *Epistole i altres obres traduïdes al llatí per Ambrós Traversari, general dels Camaldulesos, Leodrysio Cribello, Petrus Balbus pisanus i Francesc Aretí.*
 Segle XV.⁴. Pergamí, portada orlada. Escut de Montserrat. [114]
554. — **SANT JOÀNN CRISOSTOM**, *Comentum in Evangelium Sancti Iohannis* (Homilies).
 Traducció llatina de Francesc Aretí.
 Segle XV.⁴. Pergamí, portada orlada. [89]
555. — **CIRIL d'Alexandria**, *Commentaria super Iohannem.*
 Trad. llatina de Jordi de Trebisonda.
 Segle XV.⁴. Pergamí. Portada molt ornada, caplletres ornades i historiades. [48]
556. — *Passioner*, llatí.
 Amb notació musical. Segle XV.⁴. [189]
557. — *Diversae moralitates in Evangelium et epistolas totius anni.*
 Comprèn, entre altres coses, un *Quadragesimale factum in principatu Chatalonia in Vallessio*, 1450, anno secundo post terremotum magnum... [102]
558. — *Expositio in Apocalipsim.*
 Segle XV.⁴. [7]
559. — Formulari i recull d'autoritats tal vegada, segons indica la lletra, a ús de la cancelleria reial d'Aragó. Comprèn entre altres coses:

Diverses cartes de reis d'Aragó o a ells dirigides, etc.
Auctoritates multorum philosophorum et sanctorum.
Castigationes Platonis ad Aristotelem.
Auctoritates libri metaphysice et aliorum librorum philosophie Aristotelis.
Primus liber auctoritatum Ugonis de Sancto Victore de Re militari.
Boeccii De Scolastica disciplina.
Contra milites qui opera clericorum depravant.
Proverbia Senecae.
Epistola Alexandri quam misit ei Aristoteles.
Liber proverbiorum Salomonis.
Liber Ecclesiastes filii David regis Iherusalem.
Liber Ciriacim quod dicitur Cantica Canticorum vel vox sinagoge.
Liber sapientie.
Liber ecclesiasticus.
Liber sancti Job.
Evangelium secundum Matheum.

Segle XIV.th. Paper i pergami.

[69]

560. — LACTANCI, *Divinarum Institutionum adversus gentes libri septem.*

— *Liber ad Demetrianum de ira Dei.*

— *Liber ad Donatum de opificio Dei vel reformatione hominis.*

Segle XV.th. Paper i pergamí. Procedent de Sant Jeroni de la Murta.

[121]

561. — LACTANCI, *De opificio Dei.*

Tractat llatí sobre Lactanci.

JAUME DE BENEVENTO, O. P., *De preambulis concomitantibus et subsequentibus ad judicium.* Escrit de mà de Bartomeu Julià, a Valencia, 28 octubre 1405.

AGUSTÍ TRIONFO, d'Ancona, O. S. A., *Questiones in Apocalipsim.*

Segle XV.th. Paper i pergamí. Procedent de Sant Jeroni de la Murta.

[115]

562. — CIRIL d'Alexandria, *Thesaurus adversus hereticos.* Traducció de Jordi de Trebisonda, dedicada al rei Alfons V.

Segle XV.th. Pergamí. Bella portada decorada, miniatura en la caplletra i armes reials.

[119]

563. — SANT JOÀN CRISÓSTOM, *In libros ad Stagirium monachum.*

— *De imperio et potestate humana et de magestate divina.* Trad. de Petrus Balbus, pisanus.

— *Expositio in Epistolam B. Pauli apostoli ad Tytum.*

— *Expositio sancti Pauli in epistolam ad Philemonem.*

— *Sermo de annuntiatione Marie Virginis, amb altres tres sermons.*

— *Omelia de Laudibus prophete David et de penitentia.* Trad. de Theodorus, grec convers, de Tessalònica.

— *Omelia super psalmo quinquagesimo.* Trad. del mateix.

— Altres sermons i tractats curts.

Segle XV.th. Caplletres ornades.

[120]

564. — SANT AGUSTÍ, *Sermones diversos.*

JORNANDES, *De rebus goticis.*

Un i altre mancats de les portades. Segle XV.th. Pergamí. Caplletres ornades.

[142]

565. — SANT AGUSTÍ, *Sermones quos faciebat fratribus in heremo.*
 Segle xv.^è. [152]
566. — SANT AGUSTÍ, *Liber de Instruccióne clericorum.*
 — *De salute anime.*
 — *De paradysi Patria.*
 Segle xv.^è. [92]
567. — SANT AGUSTÍ, *De fide ad Petrum Diaconum.*
 — *De conflictu viciorum et virtutum.*
 — *Liber ecclesiasticorum dogmatum.*
 — *De purgatorio.*
 — *De exposicione simboli.*
 — *Contra quinque hereses.*
 — *Utrum sub figura aut sub veritate misterium calicis fiat sacramentum.*
 SANT ANSELM, arquebisbe de Cantorbery, *Proslogion seu Alloquium de Dei existentia.*
 BERNAT DE CHARTRES, *Epistola ad quemdam nobilem de modo regendi se et familiam suam.*
 — *De partu beatissime Virginis.*
 — *De contemptu vite.*
 Segle xv.^è. [72]
568. — JOÀN..., *Comprehensorium Ethimologiarum Isidori i del Papias, d'Huguci i del Catholicon, ordenat per abc.*
 Segle xv.^è. Paper i pergami. [72]
569. — SANT ISIDOR, *Cronica a primo homine Adam usque ad leonem imperatorem Romanum.*
 — *Differenciarum, llibre II : De differenciis rerum.*
 BEDA, Fragments trets del *L. de divisionibus temporum.*
 SANT ISIDOR, Fragments i extrets del *L. de natura rerum i del de les Ethymologiae*
 WIELMUS (?) *Liber manualis duodene.*
 ALCUÍ, *Liber de diversis virtutibus.*
Liber Catonis.
 Florilegi de textos dels Proverbis, Ecclesiasta, Llibre de la Saviesa i Ecclesiàstic.
 Segle xiv.^è. [23]
570. — SANT GREGORI NACIANCÉ, SANT ISIDOR, SANT AGUSTÍ, SANT JOÀN CRISÓSTOM, etcetera, diversos tractats curts.
 Segle xv.^è. [122]
571. — CASSIODOR, *De amicicia.*
 SANT AGUSTÍ, *De cristiana fide.*
 — *De dono discipline vel de christiana disciplina.*
 — *De vita beata.*
 — *Sermo de quatuor virtutibus caritatis.*
 — *Sermo de nativitate domini nostri Jesucristi.*
 Segle xv.^è. Paper i pergami. [3]
572. — CLEMENT IV, papa, *Epistola*, en vers, dirigida a un amic.
 PROSPER D'AQUITANIA, *De vita contemplativa*, amb comentaris. Notes llatines.
 De mà de^r Ferriol, canonge de Vich. Segle xv.^è. [178]

573. — SANT TOMÀS, *Questiones de virtutibus in comuni.*
 SANT AGUSTÍ, 3 sermons de assuncione beatissime Virginis Marie.
Liber seu tractatus de confessione extractus a dictis Bernardi.
De anima. Fragment.
Questiones varie abstracte ab operibus S. Thome Aquinatis.
 Segle xv.^è. Paper i pergamí. Ornat. [43]
574. — SANT TOMÀS, *Questiones in libros Aristotelis de anima.* [42]
575. — SANT TOMÀS, *De commendatione decem preceptorum divine legis.*
 — *De articulis fidei.*
 — *De ecclesie sacramentis.*
 — *De fide seu credere.*
 — *De commendatione orationis dominice.*
 Segle xv.^è. [98]
576. — SANT TOMÀS, *Expositio salutationis Beate Marie.*
 — *De peccato originali.*
 — *Compilatio Theologie.*
 Diversos extrets de SANT TOMÀS, UBERTÍ DE CASSAL (*Arbor vitae Crucifixi*), etc.
 Segle xiv.^è. Cap a la fi, es llegeix al principi d'una pàgina la data 1379. [68]
577. — *Tractatus contra grecos de processione spiritus sancti et animabus defunctorum,* de azimo et fermentato et de obediencia Ecclesie Romane, editus in Constantinopoli.
 Segle xv.^è. [170]
578. — *Liber gestorum Barlaam et Josaphat.*
 SEVERUS SULPITIUS, *Libellus de vita beati Martini.*
 — *Epistolae i Dialogi.* Incomplets.
 Algunes vides de sants, llatí.
 PALLADI, bisbe d'Helenopolis, *Vita sancti Iohannis Chrysostomi.* Trad. d'Ambròs, monjo convers.
 ZENON, bisbe de Verona, Diversos tractats.
 POTAMI, bisbe de Lisboa, SANT BASILI (trad. Ruffi d'Aquileia), SANT GAUDENCI de Brescia, etc., alguns tractats.
 SANT HILARI, b. de Poitiers, *Liber contra Constantium Hereticum* i altres tractats.
 Segle xv.^è. [131]
579. — GUILLEM DE TOUS, O. P., *Lumen de lumine.* En el convent de Tarragona, 1406.
 Dedicat a Pere Fontdellops, inquisidor dels regnes d'Aragó, provincial de l'Ordre. [97]
580. — NICOLAU BYARD, O. P., *Summa de abstinentia.*
 SANT TOMÀS, *Liber de preceptis.*
 — *Exposicio simboli.*
 — *De articulis fidei.*
 — *De ecclesie sacramentis.*
 Oració de Sant Cebrià contra fetilleries, en català.
 Altres tractats curts i notes en llatí.
 Segle xv.^è. [174]
581. — HUMBERT DE ROMANS, general dels Predicadors, *Expositio super regulam beati Augustini episcopi.*

- Copiat per fra Benejam de Sant Jeroni de la Murta, 1487. [132]
582. — ALAIN DE LILLE, *De lamentacione nature.*
— *Contra hereticos.*
Segle xv.^è. [96]
583. — MIQUEL DE BOLUNYA (ANGRIANI), O. C., *Super quatuor libris sententiarum.*
— *Tabula in libros sententiarum.* Les dues obres copiades per Francesc Trabés, carmelità del convent de Perelada, essent estudiant a Paris, 1390.
FELIP RIBOT, O. C., provincial de Catalunya, *De heresi et de infidelium incredulitate.* Copiat per fra Miquel Massot dels mateixos ordre i convent.
Fragments d'obres llatines.
Segles xiv.^è-xv.^è. Paper i pergamí. [158]
584. — PERE DE TARENTASIA (INOCENCI V), *Questiones super tertium et quartum sentenciarum.*
Segle xv.^è. Pergamí. [46]
585. — FRANCESC DE MAYRON, *Confitatus sive questiones Theologice.*
Segle xv.^è. Paper i pergamí. Caplletra historiada. [45]
586. — AGUSTÍ TRIONFO, d'Ancona, O. S. A., *Postille in Evangelium. Missus est angelus Gabriel.* Comentaris al Magnificat, llatí. Incomplet.
PERE WEYCHINAN (?) i altres sobre el nom de Jesús.
¿HENRIC DE COSTESY, O. M., *De virtute Psalmorum?* Inc. : *Nullus mortalium potest verbis...*
Confessio antequam incipientur psalmi devote dicenda.
ARNAU DE CHARTRES, ab. de Bonneval, *Tractatus de septem verbis Domini in Cruce.*
Exposicions d'alguns salms, llatí.
Segle xv.^è. [18]
587. — *Questiones super libros ethicorum.*
Escrit de mà d'Andreu Buera, estudiant en arts, 1453. Caplletra, ornada. [41]
588. — JOÀN DE MARBRIS, canonge de Tortosa, *Questiones super octo libros phisicorum.*
De mà de Joàn Felicis, de Barcelona, 1465. Paper i pergamí. [78]
589. — ALVAR PELAGI, *Collirium contra hereses.*
Segle xv.^è. Paper i pergamí. [34]
590. — RODOLF DE LONGO CAMPO, del Cistell, *Glosa super Anticlaudiano.*
NICOLAU TRIVET, O. P., *Scriptum super declamationes Senece.*
Segle xv.^è. [84]
591. — MESTRE JOÀN PAGÈS, *Lectura Porfirii i tractats semblants.* Tots d'en Pagès?
Copistes : el clergue Sanxo de Casis, regent de les escoles de Revello, i Guillem de Villanova, batxiller en arts. 1392. [76]
592. — Qüestions sobre els Llibres de les Sentencies de Pere Lombart. Llatí.
Segle xv.^è. [168]
593. — Qüestions de teología moral. Llatí.
Segle xv.^è. [167]
594. — Qüestions de teología escolàstica. Llatí.
Segle xv.^è. Fou de Joàn Felicis, qui el va comprar a Pere d'Aquila. [169]
595. — Qüestions de teología moral. Llatí.
Segle xv.^è. [166]

596. — P. PERE FERRUSOLA, S. J., *Cursus Scholasticus in universam Aristotelis philosophiam*. De mà de Francesc Llanes.
Dispositiones Scholasticæ in libros metaphysice Aristotelis.
 Segle XVIII.⁸ [77]
597. — *Questio I. proemialis de naturali philosophia et ejus objecto.*
 Segle XVIII.⁸.
598. — JOSEP JORIZ, *Questiones in dialecticam Aristotelis iuxta miram Angelici Doctoris.*
 Copiat per Domingo Comlada i Olmedas. 1683.
599. — *Institutiones Philosophicae ad usum Cervariensis Academiae.*
 Segle XVIII.⁸.
600. — JOSEP HOMS, prev., professor a Vich. *Commentaria in octo libros phisicorum Aristotelis...*
 De mà de Marcià Balmes, professor de Filosofia. 23 gener 1681.
601. — JOSEP HOMS, *Summa Philosophica rationalis que communiter nuncupatur logica juxta mentem et doctrinam celeberrime Schole D. Doctoris Sancti Thome Aquinatis et Aristotelis.*
 De mà d'Antoni Alberch i Pujol. 22 gener 1689.
602. — JOSEP OSSET, professor de filosofia a Cervera, *Philosophia. Novo-Antiquae Institutions ...* 1779.
 Joàn Felip i Antòn, copista.
603. — *Tractatus de Dei scientia, ejusque voluntate, et providentia secundum Angelicam Divi Thomae Aquinatis doctrinam.*
 Segle XVIII.⁸.
604. — *Summularum tractatus in varias questiones, et articulos distributus juxta miram Angelici doctoris D. T. doctrinam.* Vich, 1715.
Questiones in Universam Aristotelis logicam juxta miram Angelici Doctoris D. Th. Aquinatis doctrinam.
 Segle XVIII.⁸.
605. — *Questiones in 8 libros physicorum Aristotelis iuxta miram D. T. Aquinatis.*
 Segle XVII.⁸.
606. — Diversos tractats de Lògica i Dialèctica, en llatí : *Institutio Porphyrii*, etc.
 Segle XVI.⁸.
607. — F. TITELMANN, *Compendium Dialecticae ... ad libros Logicorum Aristotelis ... a Francisco Scobario olim latini sermonis castimonia donatum.* Impres de Barcelona, 1575, amb comentaris manuscrits. Conté, a més, manuscrits, entre altres de semblants, els tractats:
Dialecticae et logicae significationes.
 BARTOMEU VILANOVA, de Barcelona, *De quinque communibus vocibus quae vulgo praedicabilia dicuntur.* 24 octubre 1575.
608. — BARTOMEU VILANOVA, *In Porphyrii institutiones perspicua et dilucida expositio.*
 Imprès de Barcelona, s. XVI.⁸, amb notes manuscrites.
 — *In logicae Aristotelis expositionem perutiles et elegantes observationes...*
 Segle XVI.⁸.
609. — *Maig que feren los estudians de gramatica del tercer any residint lo eruditissim senor doctor Narcis Xalabarder lo any 1643.* (Prontuari lexicogràfic escolar, llatí.)

610. — DR. SERRAHIMA, *Cursus mathematicus*.
Escrit de mà de Joà P. Colomer, 1679.
611. — SEBASTIÀ PIER, O. P., professor de Cervera, *Tractatus V de Deo naturae et gratiae auctore secundum angelicam D. Thomae Aquinatis doctrinam*. 1775. [52]
612. — *Metaphysica 2.ª Philosophiae pars*.
Diatriva docmatico-philosophico de primo motore.
Physica particularis.
Tractatus de generatione et corruptione i altres apuntacions d'estudiant.
Segle XVIII.⁴. [106]
613. — *Selecte questiones in 8 libros fisticorum...*
Segle XVIII.⁴.
614. — FRA JOÀ RAMÓN FERRER, *De antiquitate legum (?)*. Oracions llatines sobre dret romà, amb dedicatòria a Pere d'Urrea, arquebisbe de Tarragona. Bolunya, 15 març 1448.
Pergamí, caplletres ornades. [5]
615. — Actes del Concili d'Efeso, 3.er ecumenic, llatí.
Segle xv.⁴. Mancat de portada. Pergamí. [17]
616. — JOÀ ANDREU, *Novella de regulis juris in sextum*.
Segle xv.⁴ Paper i pergami. [136]
617. — FRANCESC i MANUEL SARMIENTO, *Dialogo en que trata de los concilios y guarda dellos de Don Francisco Sarmiento Obispo de Jaen añadido ... por su sobrino Don Manuel Sarmiento Canonigo ... de Sevilla. Dedicado a la S. de Clemente PP. 8.º*.
Segle XVII.⁴. [39]
618. — *Adnotationes ad librum primum imperialium Justiniani constitutionum*.
PAU IGNASI DALMASES i ROS, *Papeles varios sobre diferentes Puntos escritos por mi ... i altres notes de diverses mans*.
Segles XVIII.⁴. [33]
619. — Antifoner de cor. A la fi «Petrus sacerdos de Boxeda qui me scripsit». Segle XIII.⁴. Caplletres colorides. [190]
620. — Fragment de missal.
Segles XIV.⁴ i XV.⁴ Pergamí. [188]
621. — Fragment de missal.
Segle XV.⁴. Pergamí. Ocupant dues planes, un Calvari i el Pantocrator. [187]
622. — ARISTÓTIL, *Libri Ethicorum*. Trad. llatina de Lleonard Aretí.
Transcrit de Micael de Sancto Romano, 6 setembre 1472. Amb moltes anotacions marginals i interlinials. Pergamí i paper. [186]
623. — DONAT, gramàtic, Comentaris sobre la tragedia i la comèdia antiga (fragmentari) i sobre les comedies de Terenci.
Therencii Vita.
TERENCI, *Comedie*. Copiades de Baltasar de Veneraneriis 1427. Van precedides de l'argument i accompanyades de moltes anotacions entre el text i al marge.
ANTONI PANORMITA, *Epigramma in Hichinam meretricem*, 1478.
OVIDI, *Sappho Phaoni*, heroida.
Alguns versos llatins.
Segle XV.⁴. [185]

624. — Vida de Plató, en llatí.
 PLATÓ, *La República*, versió llatina.
 Segle xv.^è. [182]
625. — Comentari de l'Epistles a Lucil, de Sèneca, precedit de la vida d'aquest. Llatí.
 Segle xv.^è. [71]
626. — COLUMELA, *De re rustica*.
 VARRÓ, *Rerum rusticarum de Agricultura*.
 CATÓ, *De re rustica*.
 Segle xv.^è. [133]
627. — DIOGENES LAERCI, *De vitis philosophorum*.
Liber de natura & Deo et est dialogus Asclepii, Hermetis et Trimegisti.
 APULEI, *De habitudine Platonis & eius doctrina*. Són els llibres I i II de la Doctrina de Plató.
 — *De habitudine mundi qui appellatur Cosmographia*.
 Segle xv.^è Portada orlada, caplletres ornades. [183]
628. — DIODOR SICUL. Llibres XIV i XV de les Histories, en llatí.
 PETRUS CANDIDUS, *Annotationes in posteriores Diodori quinque libros ad Nicolum Quintum summum Pontificem*, etc.
 Segle xv.^è. [184]
629. — EGIDI ROMÀ, Diversos tractats, llatí.
 Segle xv.^è. Pergamí. [44]
630. — BOECI, *De consolatione philosophiae*.
 Segle xv.^è. Incomplet del principi.
631. — Exposició sobre Boeci, *De consolatione philosophiae*.
 Segle xv.^è. [47]
632. — SENECA, *Hercules furens*, en estat fragmentari. Moltes anotacions.
 Segle xv.^è.
633. — GAUTIER DE CHATILLON, *Alexandreis*.
 Segle xv.^è. Pergamí. [1]
634. — JOAN DE SACROBOSCO, *Sphaera mundi*.
 ABRAAM, rabí, *De prima forma cursus planetarum*.
 ABUL-KASIM, de Madrid, traduit de Joà de Sevilla ? : *Liber de scientia astrolabii a magristo Johanne interprete de Arabico in latinum translatus...*
 JACOB BEN MAKIR (PROFATIUS, jueu de Marsella), *Tractatus super quadrante*.
 Trad. llatina d'Ermengol de Blaise.
 PTOLEMEU, *Centumloquium*.
Tractatus Davidis judei i altres tractats semblants.
 Segle xv.^è. Devés 1414? Paper i pergamí. Figures i taules astronòmiques. [162]
635. — RICARD DE BURY, *Philobiblon*.
 Segle xv.^è. [75]
636. — HERODOT, *Historia*. Trad. llatina de Llorenç Valla.
 Segle xv.^è. [85]
637. — POGGIO, *Epistolae*.
 Segle xv.^è. [70]
638. — *Tractatus de decem preceptis*.

- Speculum munditie.*
Modus faciendi generalem confessionem.
 PAULUS MAUROCENIUS (MOROSINI), *Opus de eterna temporalique Christi generazione.* Copia de Padua, 1473.
 PIUS II, Epistola a Mahomet II sobre la religió cristiana, llatí.
 — *De curialium miseria.*
 — *Hystoria de duobus amantibus.*
 Segle xv.^è. [53]
639. — SANT BERNAT, *Sermones.*
 GUERRICUS, abat d'Igny, *Sermones.*
 Pergamí. Hug de Turno, copista, 1248. [143]
640. — Sermoner llatí.
 Segle xv.^è. [149]
641. — *Practica Sancte quinte Sinodi Constantinopolitane.*
 TABER DE SENIS, *Tractatus contra judeos* (segons el lloc). Inc. : *Queritur utrum sit verum quod promissio...*
 JAUME DE MARCHIA, O. M. *Sermones.*
 Segle xv.^è. [157]
642. — INOCENCI III, *Sermones.*
 Segle xv.^è. Pergamí. Primera pàgina orlada. Belles caplletres. [144]
643. — JAUME DE VORAGINE, *Sermones quadragesimales.*
 UBERTÍ DE CASSAL? *Abecedarium super thematum divisione.*
 — *Tabula contemplacionis passionis Ihesu christi.*
 — *Summa magistralis de VII viciis et VII peccatis mortalibus.*
 Segle xv.^è. Paper i pergamí. Copiat, almenys en part, per Nicolau de Masdons, rector de Santa Maria d'Oló. Fou de Bernat Elies, rector de Sant Pere de Farrarons.
644. — JAUME DE VORAGINE, *Mariale.*
 Segle xv.^è. [105]
645. — *Notabilia de Vita Sancti Francisci*, varia treta de les antigues biografies de Sant Francesc (*Actus Beati Francisci et sociorum ejus*, etc.), opuscles seus, etc. Llatí. El càntic del sol, en italià.
 Segle xiv.^è. Entremig notes catalanes. [181]
646. — JOÀN WILTON, O. S. B.?, *Horologium sapientie.* Inc. : *Sentite de domino in bonitate...*
 — *Cursus horarum.* Inc. : *Quicumque desiderat sapientiam...*
 Pergamí. De mà de Joàn Willemann, prev. 1433. [86]
647. — JOÀN WILTON, O. S. B.?, *Horologium sapientie.*
 — *Cursus horarum.*
 Oració de Sant Anselm, en català.
 Tractadets, en llatí, de Sant Jeroni i altres.
 Segle xv.^è. Paper i pergamí. [87]
648. — JOÀN DE GALLS, O. M., *Comuniloquium.*
 — *Ordinarium vite religiose sive Alphabetum.*
 MARC DE SOMMARIVA, O. M., o BARTOMEU DE PISA, com diu el ms. *Quadragesimale.* Inc. : *Cum jejunatis... Finis nature humanae...*

- ANGEL DE SENA, O. M.? *Quadragesimale. Inc.: Cum jejunatis... Carissimi expulsi...*
Segle xv.⁴. [32]
649. — JOÀN DE GALLS, *Ordinarium sive Alphabetum vite religiose.*
Segle xv.⁴. Paper i pergamí. [4]
650. — JOÀN DE GALLS, *Summa de viciis et virtutibus.*
— *Summa de partibus penitencie.*
— *Breviloquium de Philosophia sive Sapiencia sanctorum.*
— *Breviloquium de virtutibus antiquorum principum ac philosophorum.*
— *Legisloquium sive de decem preceptis.*
BOECI, *De fundamento christiane fidei.*
Segle xv.⁴. [173]
651. — NICOLAU BYARD, O. P., *Summa de abstinentia.*
Tractat semblant. Inc.: *Incipiunt similitudines ordinate per titulos... Peccatum est in homine...*
Segle XIV.⁴. Pergamí. Belles caplletres. [171]
652. — *Tabula per alphabetum super summa aurea de viciis et virtutibus*
RAMÓN D'AMAURY, bisbe de Nimes, Tractat llatí sobre els sagaments i altres materies morals.
A l'últim foli una nota llatina, curta, «ex visione habita per dominum Johannem Olerii canonicum et archidiaconum confluentis de anima nostri Ffrancisci Eximeniz anno MCCCCXXXI».
Segle xv.⁴. [172]
653. — BERNAT DE PARENTIS, O. P., *Super sacramento altaris.*
MESTRE HUG, cartoixà, *De celebracione misse.*
SANT ANSELM, Oració : *Summe Sacerdos et vere pontifex...*
Segle xv.⁴. [153]
654. — BERNAT DE PARENTIS, *Super sacramento altaris.*
Vita preclari Sancti Iohannis Crisostomi.
Segle xv.⁴. Caplletres historiades. [154]
655. — *De oratione mentali.*
FRANCESC DE MAYRON, O. M., *Liber sermonum.*
Segle xv.⁴. [116 i 117]
656. — TOMAS D'HIBERNIA, *Manipulus florum.* Mancat del començament.
Segle xv.⁴. [107]
657. — SANT CASSIÀ, abat. *Instituta cenobiorum.*
— *Liber collationum.*
Copiat de Joàn Font, rector de Riudoms, 1432, 1433. Propietat de Dalmau de Mur, arquebisbe de Saragoça. Pergamí, ornat esplèndidament. [49]
658. — ALBERT EL MAGNE, *De laude beatae virginis.*
Segle xv.⁴. Pergamí. Portada ricament ornada, belles caplletres. [19]
659. — *Expositio orationis dominice.*
Fra JOÀN DE PINO, copista o autor?, 1424.
660. — *Meditationes vite domini nostri Jhesu Christi.*
Segle xv.⁴. Pergamí. Bona ornamentació. [176]
661. — JAUME DE BENEVENTO, O. P., *De preambulis concomitantibus et subsequentibus ad judicium.*

- Varii planctus et dolores in Passione Domini (?) Inc. : Angeli pacis amare flebunt.*
Ysa. 33. In sacra scriptura invenitur...
- Diferents sermons llatins sobre els difunts, etc.
- Segle xv.^è. Paper i pergami. [128]
662. — Tractat llatí sobre la Mare de Déu. Inc. : *Si Deum ore prophetico...*
 Altre sobre l'Evangelista Sant Joan. Inc. : *Completo diligenter ex dictis...*
 EADMERUS, de Cantorbery, O. S. B., *De quatuor virtutibus quae fuerunt in B. Maria ejusque sublimitate.*
 CONRAD DE SAXONIA, O. M.?, *Speculum virginis Marie, alias Tractatus de Laudibus Virginis Marie super salutacione angelica.*
Extracta ex quibusdam sentenciis ... beati Bernardi sobre la Mare de Déu.
Flores miraculorum beate Virginis Marie.
 Altres diversos miracles de la Verge, entre altres un de succeït a Mallorca l'any 1435.
 Segle xv.^è. Paper i pergami. [18]
663. — GUILLEM PERAULT, O. P., *Speculum religiosorum.* Copiat d'Andreu Piera, frare de la Murta?, 1442.
Super cantica canticorum.
 Segle xv.^è. Paper i pergami. [180]
664. — JOÀN CLIMACUS, *De .xxx. gradibus scale ad paradissum sive de vita monastica.*
 Segle xv.^è. Prové del monestir de la Murta. [54]
665. — FRA JOÀN DE PARMA, O. M., *Comercium paupertatis.*
 FRA LLEÓ, O. M., *Speculum perfectionis.*
 Varia sobre Sant Francesc, llatí : opuscles del sant, textos dels *Actus beati Francisci et sociorum ejus*, etc.
 Segle xv.^è. Paper i pergami. [126]
666. — TOMAS D'HIBERNIA, *Moralitates abstracte ab originalibus sanctorum Sancte Ecclesie super quolibet peccato et virtute.*
 Segle xv.^è. [101]
667. — *Tractatus moralitatus .xl. duarum mansionum.*
Leges moralitatem.
 MALAQUIAS, O. M. irlandès, *Tractatus de veneno.*
 Ven. HILDEBERT, bisbe de Le Mans, *Tractatus de moribus philosophorum.*
 GUILLEM DE MONT, de Leycester, *Summa?* Inc. : *Qui bene presunt presbyteri...*
Una Summa de moral. Inc. : *Ad instructionem iuniorum quibus...*
 Segle xv.^è. Pergamí. Portada ornada. [104]
668. — LLORENÇ PISÀ, *Dialogus de amore qui dicitur ciprianus.*
 Segle xv.^è. [6]
669. — Tractat llatí : *de fide, de sacramentis, de caritate.*
 Comprat per Bernat Frigola a Joàn Baró, prevere, 1443.
 Segle xv.^è. Pergamí. [155]
670. — *Speculum presbiteri*, amb oracions i notes, alguna en català.
 Escrit a Sant Jeroni de la Murta, 1500. [156]
671. — Oracions i poesies religioses en llatí. Una deprecació a la Verge en català, etc.
 SANT FRANCESC, *Regula II. fratrum minorum.*
Exposició sobre aquella Regla, llatí.

- SANT ISIDOR, *Soliloquia*.
Segle xv.⁴. [179]
672. — ASTEXANUS, O. M., *Summa*, llibres 5-8.
Segle xv.⁴. Bella portada amb miniatures.
673. — ALONSO DE LA FUENTE, *Dialogos nocturnales ... en los cuales curiosamente se trata de las excelencias y Procreación y generación y govierno de las Abejas y de su culti-vación y cura y del ynstituto y origen de las sanctas Hermandades Viejas*. 1594.
Signat de mà de l'autor.
674. — *Memorias historicas-chronologicas para la Historia General de Cataluña, en la qual se advierten muchas omisiones del Author de los Annales de Cataluña; y se ex-plican muchas cosas no advertidas o mal explicadas por el mismo su autor*. Per a b c.
Segle xviii.⁴. Lletra d'en Dalmases i Ros? [56]
675. — *Diccionario jurídico, político, histórico*. Notes per a b c, llatí i castellà.
Segle xviii.⁴. [57]
676. — DIMAS, *Breve y compendioso compendio de la arte de Raymundo Llul*.
Segle xvi.⁴.
677. — Catàleg dels llibres impresos existents en la Biblioteca Dalmases, en castellà.
Segle xviii.⁴.

TAULA DE CONCORDANCIES

Numeració antiga	Numeració actual	Numeració antiga	Numeració actual	Numeració antiga	Numeració actual	Numeració antiga	Numeració actual
1	633	49	657	97	579	144	642
2	485	50	483	98	575	145	477
3	571	51	456-458	99	531	146	466
4	649	52	611	100	542	147	643
5	614	53	638	101	666	148	478
6	668	54	664	102	557	149	640
7	558	55	493	103	480	150	479
8	513	56	674	104	667	151	548
9	510	57	675	105	644	152	565
10	495	58	472	106	612	153	653
11	496	59	473	107	656	154	654
12	523	60	524	108	465	155	669
13	508	61	(Imprès)	109	475	156	670
14	525	62	551	110	511	157	641
15	533	63	552	111	487	158	583
16	462	64	550	112	509	159	482
17	615	65	586	113	512	160	470
18	662	66	549	114	553	161	672
19	658	67	474	115	561	162	634
20	467	68	576	116	655	163	481
21	519	69	559	117	659	164	504
22	498	70	637	118	659	165	503
23	569	71	625	119	562	166	595
24	497	72	568	120	563	167	593
25	486	73	517	121	560	168	592
26	488	74	528	122	570	169	594
27	521	75	635	123	(Imprès)	170	577
28	520	76	591	124	547	171	651
29	532	77	596	125	464	172	652
30	545	78	588	126	665	173	650
31	546	79	613	127	463	174	580
32	648	80	536	128	661	175	461
33	618	81	537	129	468	176	660
34	589	82	492	130	(Vol. de varia)	177	459, 460
35	476	83	543	131	578	178	572
36	514	84	590	132	581	179	671
37	505	85	636	133	626	180	663
38	529	86	646	134	494	181	645
39	617	87	647	135	526	182	624
40	471	88	544	136	616	183	627
41	587	89	554	137	539	184	628
42	574	90	522	138	540	185	623
43	573	91	518	139	541	186	622
44	629	92	566	140	538	187	621
45	585	93	527	141	469	188	620
46	584	94	499	142	564	189	556
47	631	95	507	143	639	190	619
48	555	96	582				

TAULA DE TÍTOLS I NOMS PROPIS

- ABANO. — V. PERE D'ABANO.
 ABRAAM. 634.
 ABUL-KASIM. 634.
Actus Beati Francisci et sociorum ejus.
 645, 665.
*Adnotaciones ad librum primum imperia-
 lum Justiniani constitutionum.* 618.
 AGUSTÍ, Sant. 477, 481, 552, 564-567, 570,
 571, 573.
 AGUSTÍ TRIONFO. 561, 586.
 ALAIN DE LILLE. 582.
 ALBERCH I PUJOL, Antoni. 601.
 ALBERT EL MAGNE. 658.
 ALBERT. — V. PERE ALBERT.
 ALCUÍ. 569.
 ALEXANDER. 549.
 ALFONS II. 485.
 ALFONS III. 485.
 ALFONS V. 490, 562.
 ALONSO DE LA FUENTE. 673.
 ALONSO DE PALENCIA. 521.
 ALVAR PELAGI. 589.
 AMAURY. — V. RAMÓN D'AMAURY.
 AMBRÓS, monjo. 578.
 AMBRÓS TRAVERSARI. 553.
 Ancona. 561, 586.
 ANDREU BERTRÀN. 480.
 ANDREU BUERA. 587.
 ANDREU PIERA. 663.
 ÀNGELA DE FOLIGNO, santa. 473.
 ÀNGEL DE SENA. 648.
 ANGRIANI. — Vegí's MIQUEL DE BOLU-
 NYA.
 ANSELM, Sant. 480, 567, 647, 653.
 ANSELM TURMEDA. 485, 490.
 ANTONI CANALS. 473.
 ANTONI PANORMITA. 490, 623.
 APULEI. 627.
 AQUILA. — V. PERE D'AQUILA.
 Aragó. 579.
 ARAGON. 529.
 ARETÍ. — V. FRANCESC ARETÍ. — V. LLEO-
 NARD ARETÍ.
 ARISTOTIL. 622.
 ARNAU DE CHARTRES. 586.
 ARNAU DE VILANOVA. 490.
 ARTÈS. — V. PERE D'ARTÈS.
 ASAM. — V. BERNABÉ ASAM.
 ASSIRIS. 485.
 ASTEXANUS. 672.
*Auctoritates libri metaphisice et aliorum
 librorum philosophie Aristotelis.* 559.
*Auctoritates multorum philosophorum et
 sanctorum.* 559.
 BALBUS. — V. PETRUS BALBUS PISANUS.
 BALMES, Marcià. 600.
 BALTASAR DE VENERANERIIS. 623.
 Barcelona. 480, 485, 487, 490, 516, 588, 607,
 608.
 BARÓ. — V. JOÀN BARÓ.
 BARTOLOMEO ZAPPATA. 537.
 BARTOMEU DE MONFAR. 485.
 BARTOMEU DE PISA. 482, 648.
 BARTOMEU JULIÀ. 561.
 BARTOMEU VILANOVA. 607, 608.
 BASILI, Sant. 578.
 Basilea. 478, 490.
 BEDA. 480, 481, 569.
 BENEJAM. 473, 581.
 BENET XII. — V. JAUME FOURNIER.
 BENEVENTO. — V. JAUME DE BENEVENTO.
 BERENGUER DE CAMBRILS. 477.
 BERNABÉ ASAM. 509.
 BERNAT, Sant. 552, 639.
 BERNAT BOADES. 491, 492.
 BERNAT DE CHARTRES. 567.
 BERNAT DE PARENTIS. 653, 654.
 BERNAT DESCLOT. 486.
 BERNAT FRIGOLA. 669.
 BERNAT MESTRE. 510.
 BERNAT VILALTA. 474.
 BLANCH, Josep. 515.
 BOADES. — V. BERNAT BOADES.
 BOECI. 630, 631, 650.
Boeccii de scolastica disciplina. 559.
 Bolunya. 482, 614.
 BONAVENTURA, SANT. 473, 480.
 Bonneval. 586.
 BOTET. — V. GUILLEM BOTET.
 BOXEDA. — V. PETRUS DE BOXEDA.
 BUERA. — V. ANDREU BUERA.
 BUSQUETS. — V. PERE BUSQUETS. 474.
 BYARD. — V. NICOLAU BYARD.
Cami de salvacio o jornada de salut. 471.
 CANALS. — V. ANTONI CANALS.
 Cantorbery. 567, 662.
*Cartas diversas y varios papers de Cataluña
 del any 1640 y 1641.* 503.
 CASSIÀ, SANT. 657.
 CASSIODOR. 571.
 Castelló d'Empuries. 467.
Castigaciones Platonis ad Aristotelem. 559.

- Casus Conscience.* 482.
Catalunya. 477, 482, 485, 501, 510, 511, 580.
Catholicon. 568.
CATÓ. 626.
CAVALCA. — V. DOMENICO CAVALCA.
Cefalú. 466.
Cervera. 485, 602, 611.
CIRIL. 544.
CIRIL D'ALEXANDRIA. 555, 562.
CLEMENT IV. 571.
COLOMER, Joà Pau. 512, 610.
COLUMELA. 626.
COMLADA I OLMEDA, Domingo. 598.
Confessio antequam incipientur psalmi de-vote dicenda. 586.
Confessions ... del savi peccador qui ab temps se apparella a ben viure e morir. 480.
CONRAD DE SAXONIA. 662.
Consellers de Barcelona desde 1249 fins 1631 i jets memorables. 505.
Constantinoble. 482.
Constituciones ... edite in consilio celebrato Dertuse. 490.
Contra milites qui opera clericorum depravant. 559.
COSTA, Joà. 509.
COSTESY. — V. HENRIC DE COSTESY.
CRIBELLO. — V. LEODRYSI CRIBELLO. 553.

DALMASES I ROS, Pau I. 492, 496, 618, 674.
DALMAU DE MUR. 657.
De anima. 573.
De fide, de sacramentis, de caritate. 669.
De graciis specialibus beatissime Virginis Marie circa ejus mortem. 482.
De justificacione impii per resurreccionem latzari mistice significata. 480.
Dels consellers dels senyors reys pares e regidors de Barchinona. 489.
De oratione mentali. 655.
DESCLOT. — V. BERNAT DESCLOT.
Dialecticae et logicae significationes. 607.
Diatriba docmatico-philosophico de primo motore. 612.
Diccionario jurídico, político, histórico. 675.
DIEGO DE VALERA. 529.
DIEGO DE YEPES. 531.
DIEGO ENRIQUEZ DEL CASTILLO. 520, 521.
DIMAS. 676.
DIODOR SICUL. 628.
DIÓGENES LAERCI. 627.
Dispositiones scholasticae in libros metaphysice Aristotelis. 596.
Diversae moralitates in Evangelium et epis-tolas totius anni. 557.

DOMENICO CAVALCA. 474, 475.
DOMINGO DE UÇENDA. 535.
DONATO ROSSETTI. 537.
DONAT. 623.

EADMERUS. 662.
Efeso. 615.
EGIDI ROMÀ. 629.
ENRIQUEZ DEL CASTILLO. — V. DIEGO EN-RIQUEZ DEL CASTILLO.
Epistola Alexandri quam misit ei Aristoteles. 559.
Espanya. 530.
EUSEBI. 519.
Evangelium secundum Matheum. 559.
Excerpta a libro .ii. domini Bonaventure de reformacione mentis. 480.
Exclamació al Salvador e Senyor nostre stant ligat en lo carcer. 473.
EXIMENIQ. — V. FRANCESC EXIMENIQ.
Expositio aliquorum locorum sacrae scrip-turae. 539, 540.
Expositio Danielis prophete. 545.
Expositio Evangelii Sancti Mathei. 551.
Expositio in Apocalipsim. 558.
Expositio orationis dominice. 659.
Expositio super cantica canticorum. 545, 546.
Extracta ex quibusdam sententiis ... beati Bernardi. 662.

FARIA DE GUZMÁN, Marcelino. 525.
FELIP DE MALLA. 465, 466.
FELIP I ANTON, Joà. 602.
FELIP RIBOT. 583.
FERRÀN I. 485, 489, 490.
FERRER. — V. JOÀ RAMON FERRER.
FERRUSOLA. — V. PERE FERRUSOLA.
Flor de lir e de gag e delegranssa. 486.
Flores beati Augustini in libro de civitate Dei. 540.
Flores miraculorum beate Virginis Marie. 662.
FONT. — V. JOÀ FONT.
FONTDELLOPS. — V. PERE FONDELLOPS.
Fori Aragonum. 483.
Forma dedicacionis hereditatis cum beneficio inventarii. 490.
Forma de orar. 480.
FORTUNY I VIRGILI, Jaume. 496.
FOURNIER. — V. JAUME FOURNIER.
FRANCESCH, de Barcelona. 487.
FRANCESC ARETÍ. 553, 554.
FRANCESC DE MAYRON. 585, 655.
FRANCESC EXIMENIQ. 456-464, 652.
FRANCESC, Sant. 645, 665, 671.

- FRANCESC SARMIENTO. 617.
 FRANCESC TARAFA. 493, 494, 516.
 FRANCESC TRABÉS. 583.
 França. 510.
 FRIGOLA. — V. BERNAT FRIGOLA.
 FUENTES i GUSMÁN, Angelino. 524.
- GALLES. — V. JOÀN DE GALLES.
 GARCÍA. — V. JAUME GARCÍA.
 GATTO. — V. JOÀN GATTO. 466.
 GAUDENCI DE BRESCIA, sant. 578.
 GAUTIER DE CHATILLON. 633
Genealogia de Jhesuxrist. 480.
 Gènova. 490.
 GENOVER. — V. JOÀN GENOVER.
 GERSON. — V. JOÀN GERSON.
Gesta Comitum. 485.
 Girona. 485.
 Granada. 525.
 GREGORI NACIANCÉ, sant. 570.
 GUERRICUS. 639.
 GUILLEM BOTET. 483.
 GUILLEM DE MONT. 667.
 GUILLEM DE TOUS. 579.
 GUILLEM DE VILLANOVA. 591.
 GUILLEM PERAULT. 663.
 GUNDISALBUS. 461.
- HAITÓ, príncep de Gorigos. 490.
 HANAPIS. — V. NICOLAU d'HANAPIS.
 Helenopolis. 578.
 HENRIC DE COSTESY. 586.
 HERODOT. 636.
 HILARI, Sant. 578.
 HILDEBERT. 667.
 HINESTROSA. — V. JUAN DE HINESTROSA.
Histoire Genealogique de la Maison d'An-duse. 534.
Historia verdadera del Rey Don Pedro de Castilla... 522.
 HOMS, Josep. 600, 601.
 HUG. 653.
 HUG DE SANT VICTOR. 480.
 HUG DE TURNO. 639.
 HUGUCI, de Pisa. 568.
 HUMBERT DE ROMANS. 581.
- Igny. 639.
Indulgencia dels corporals de Daroca. 480.
In Evangelium B. Johannis apostoli quemadmodum annotata. 552.
 INOCENCI III. 642.
 INOCENCI V.—V. PERE DE TARENTASIA.
Institutiones Philosophicae ad usum Cervariensis Academiae. 599.
Institutio Porphirii. 606.
- ISIDOR, Sant. 552, 569, 570, 671.
 Italia. 510.
- JACOB BEN MAKIR, PROFATIUS. 634.
 Jaen. 469, 470.
 JAFUDA BONSENYOR. 472.
 JAUME II. 485, 545.
 JAUME DE BENEVENTO. 561, 661.
 JAUME DE LAUSANA. 542, 543.
 JAUME DE MARCHIA. 641.
 JAUME DE VORAGINE. 642, 643.
 JAUME FOURNIER. 550.
 JAUME GARCÍA. 519.
 JERONI, sant. 519, 647.
 Jerusalem. 538.
 JOÀN. 568.
 JOÀN ANDREU. 544, 616.
 JOÀN BARÓ. 669.
 JOÀN CLIMACUS. 664.
 JOÀN CRISÒSTOM, Sant. 480, 553, 554, 563, 570.
 JOÀN D'ARAGÓ. 545.
 JOÀN DE GALLES. 648-650.
 JOÀN DE LOCHÈM. 544.
 JOÀN DE MARBRIS. 588.
 JOÀN DE PARMA. 665.
 JOÀN DE PINO. 659.
 JOÀN DE SACROBOSCO. 634.
 JOÀN DE SEVILLA. 634.
 JOÀN FILICIS. 588, 594.
 JOÀN FONT. 657.
 JOÀN GATTO. 466.
 JOÀN GENOVER. 473.
 JOÀN GERSON. 480.
 JOÀN LLUÍS DE MONCADA. 495, 496, 517.
 JOÀN OLLER. 652.
 JOÀN PAGÈS. 591.
 JOÀN PASCALL. 467, 468.
 JOÀN RAMON FERRER. 614.
 JOÀN WILLEMANN. 646.
 JOÀN WILTON. 646, 647.
 JORDI DE TREBISONDA. 555, 562.
 JORIZ, Josep. 598.
 JORNANDES. 564.
 JOSEP DE L'ASCENSIÓ, SEBARDELL. 532.
 JUAN DE HINESTROSA. 518.
 JULIÀ. — V. BARTOMEU JULIÀ.
- LACTANI. 560, 561.
 LA FUENTE. — V. ALONSO DE LA FUENTE.
 LAUSANA. — V. JAUME DE LAUSANA.
 Lausanne. 478.
 LA VALLIÈRE, Mlle. de. 533.
Leges moralitatem. 667.
 Le Mans. 667.
 LEODRYSIO CRIBELLO. 553.

- Leycester. 667.
 LIBERAT. 532.
Liber Catonis. 569.
Liber Ciriacim quod dicitur Cantica Cantorum vel vox sinagoge. 559.
Liber de natura et Deo et est dialogus Asclepii, Hermetis et Trimegisti. 627.
Liber ecclesiastes filii David regis Jherusalem. 544, 559, 569.
Liber ecclesiasticus. 559, 569.
Liber gestorum Barlaam et Josafat. 578.
Liber proverbiorum Salomonis. 544, 559, 569.
Liber sancti Job. 559.
Liber sapientie. 559, 569.
Liber seu tractatus de confessione extractus a dictis Bernardi. 573.
 Lisboa. 578.
 Livorno. 537.
 LLANES, Francesc. 596.
 Lleida. 485, 501, 509.
 LLENA, Francisco. 528.
 LLEÓ, fra. 665.
 LLEONARD ARETÍ. 622.
 LLOBET, Bernat Josep. 514.
 LLOBET, Joàn. 460.
 LLORENÇ PISA. 668.
 LLORENÇ VALLA. 636.
 LLUÍS XIV. 533.
 LOBO LASSO DE LA VEGA, Gabriel. 527.
Loca sacrae scripturae quae interpretari possunt de Virgine Marie. 541.
 LOCHEM. — V. JOÀN DE LOCHEM.
 LOMBART. — V. PERE LOMBART.
 LÓPEZ DE GOMARA, Francisco. 523.
Los juraments que los consellers de la ciutat de Barcelona han ha fer. 507.
 LULL. — V. RAMÓN LULL.
 Madrid. 634.
Maig que feren los estudiants de gramatica del tercer any resident lo eruditissim senor doctor Narcís Xalabarder lo any 1643. 609.
 MALAQUIAS. 667.
 MALLA. — V. FELIP DE MALLA.
 Mallorca. 662.
 MANUEL SARMIENTO. 617.
 MARC BONFILL. 478.
 MARC DE SOMMARIVA. 648.
 MARCHIA. — V. JAUME DE MARCHIA.
 MARTÍ I. 485.
 MARTÍ V. 490.
 MASDONS. — V. NICOLAU DE MASDONS.
 MASSOT. — V. MIQUEL MASSOT.
 MATEO PALMERIO. 519.
 MAUROCENIUS.—V. PAULUS MAUROCENIUS.
- MAYRON. — V. FRANCESC DE MAYRON.
Meditationes vite domini nostri Jhesu Christi. 660.
Memorias historicas-chronologicas para la historia general de Cataluña... 674.
 MESTRE. — V. BERNAT MESTRE.
Metaphysica 2.ª philosophiae pars. 612.
 MICAEL DE SANCTO ROMANO. 622.
 MIQUEL DE BOLUNYA, ANGRIANI. 583.
 MIQUEL MASSOT. 583.
Miracula beati Berardini per ordinem. 490.
Modus faciendi generalem confessionem. 638.
 MONCADA. — V. JOÀN LLUÍS DE MONCADA.
 MONFAR. — V. BARTOMEU DE MONFAR.
 MONT. — V. GUILLEM DE MONT.
 Montblanch. 485.
 Montçó. 485.
 Montserrat. 474, 553.
 MOROSINI. — V. PAULUS MAUROCENIUS.
 MUR. — V. DALMAU DE MUR.
 Nàpols. 474.
 NICOLAU BYARD. 580, 651.
 NICOLAU D'HANAPIS. 538.
 NICOLAU DE MASDONS. 643.
 NICOLAU TRIVET. 590.
 Nimes. 652.
 NINER. 485.
Notabilia de Vita Sancti Francisci. 645.
 ODORIC DE PORDEMONE. 490.
Officium de passione. 480.
 OLLER. — V. JOÀN OLLER.
 OSSET, Josep. 602.
 OVIDI. 623.
 Padua. 638.
 PAGÈS. — V. JOÀN PAGÈS.
 PALENCIA. — V. ALONSO DE PALENCIA.
 PALLADI. 578.
 PALMERIO. — V. MATEO PALMERIO.
 PANORMITA. — V. ANTONI PANORMITA.
 PAPIAS. 568.
 París. 583.
 PASCALL. — V. JOÀN PASCALL.
Passioner. 556.
 PAULUS MAUROCENIUS, MOROSINI. 638.
 PAX. 472.
 PERAULT. — V. GUILLEM PERAULT.
 PERE III. 485.
 PERE, franciscà. 545.
 PERE A. D'ARAGÓ. 496.
 PERE ALBERT. 485.
 PERE BUSQUETS. 474, 475.
 PERE D'ABANO. 482.
 PERE D'AQUILA. 594.

- PERE D'ARTÈS. 462.
 PERE DE TARENTASIA. 584.
 PERE D'URREA. 614.
 PERE FERRUSOLA. 596.
 PERE FONTDELLOPS. 579.
 Perelada. 583.
 PERE LOMBART. 592.
 Pere Pasqual, Sant. 469, 470.
 PERE WEYCHINAN. 586.
 PEROT DE VILANOVA. 501.
 Perpinyà. 478, 485.
 PETRUS BALBUS PISANUS. 553.
 PETRUS CANDIDUS. 628.
 PETRUS DE BOXEDA. 619.
Physica particularis. 612.
 PIER, Sebastià. 611.
 PIERA. — V. ANDREU PIERA.
 PINO. — V. JOÀN DE PINO.
 PISSES. 488.
 PIUS II. 638.
 PLATÓ. 624.
 Poblet. 496.
 POGGIO. 637.
 Poitiers. 578.
 Pons. 528.
 POTAMI. 578.
Practica sancie quinte Sinodi Constantiopolitane. 641.
Primus liber auctoritatum Ugonis de Sancto Victore de re militari. 559.
 PROFATIUS. — V. JACOB BEN MAKIR. 634.
Profecia feta per fra Johan de la orde de Cistell en Valencia. 490.
 PROSPER D'AQUITANIA. 572.
Proverbia Senece. 559.
 PTOLOMEU. 634.

Quadragesimale factum in principatu Catalonia in Vallesio. 557.
Questio I proemialis de naturali philosophia et ejus objecto. 597.
Questiones in 8 libros physicorum Aristotelis iuxta miram D. T. Aquinatis. 605.
Questiones in universam Aristotelis logicam juxta miram Angelici Doctoris D. Th. Aquinatis doctrinam. 604.
Questiones super libros ethicorum. 587.
Questiones varie abstracte ab operibus S. Thome Aquinatis. 573.

 RAMÓN D'AMAURY. 652.
 RAMÓN LULL. 481.
Recognoverunt proceres. 485.
Recopilacio diversarum antiquitatum. 485.
Relación de la Corte Romana en tiempo de Innocencio XII. 526.

 REMIGIUS. 548.
Revelació lo qual Nostre Senyor Deu demosta al çacerdot Esodre... 485.
 Revello. 591.
 RIBOT. — V. FELIP RIBOT.
 RICARD DE BURY. 635.
 Riudoms. 657.
 ROCABERTÍ Y DE PAU, Diego. 513.
 RODERIC, rei. 497, 498.
 RODERIC DE TOLEDO. 485.
 RODOLF DE LONGO CAMPO. 590.
 ROIG I JALPÍ, Joàn Gaspar. 491, 492, 508
 Roma. 485.
 ROSSETTI. — V. DONATO ROSSETTI.
 RUFÍ D'AQUILEIA. 578.

 SACROBOSCO. — V. JOÀN DE SACROBOSCO.
 Saint-Germain d'Auxerre. 548.
 Sant Feliu de Guíxols. 474.
 Sant Jeroni de la Murta. 473, 560, 561, 581, 663, 664, 670.
 Sant Pere de les Puelles. 510.
 SANXO DE CÁSIS. 591.
 Saragoça. 637.
 SARMIENTO. — V. FRANCESC SARMIENTO.
 — MANUEL SARMIENTO.
 SEBARDELL. — V. JOSEP DE L'ASCENSIÓ.
 SEGIMON DE L'ESPÉRIT SANT. 532.
Selecte questiones in 8 libros fisicorum. 613.
 SÈNECA. 625, 632.
Sermo in ordinibus quatuor temporum ante festum sancti Thome apostoli. 542.
 SERRAHIMA. 610.
 SEVERUS. 480.
 SEVERUS SULPICIUS. 578.
 Sevilla. 518.
 SIXILLAT. — V. TOMÀS SIXILLAT.
 SOMMARIVA. — V. MARC DE SOMMARIVA.
Speculum munditiae. 638.
Speculum presbiteri. 670.
Sucesos de Cataluña desde el año 1640 hasta 1693. 504.
Sucesos particulares en Cataluña desde el año 1621 hasta el de 1660. 502.
Summa de preceptis. 551.
Summe sacerdos et vere pontifex... 653.
Summularum Tractatus in varias questiones et articulos distributus juxta miram angelici doctoris D. T. doctrinam. 604.
Super cantica canticorum. 663.

 TABER DE SENIS. 641.
Tabula per alphabetum super summa aurea de viciis et virtutibus. 662.
 TARAFÀ. — V. FRANCESC TARAFÀ.
 TARENTASIA. — V. PERE DE TARENTASIA.

- Tarragona. 614.
 Tàrrega. 485.
 TERENCI. 623.
 THEODORUS. 563.
Therencii Vita. 623.
 TITELMANN. 607.
 Toledo. 545.
 TOMÀS D'AQUÍ, Sant. 573-576, 580.
 TOMÀS D'HIBERNIA. 656, 666.
 TOMÀS SIXILLAT. 477.
 TORME Y LYORI, Alberto de. 500.
 Tortosa. 588.
 TOUS. — V. GUILLEM DE TOUS.
 TRABÉS. — V. FRANCESC TRABÉS.
Tractatus contra grecos de processione spiritus sancti... 577.
Tractatus Davidis iudei. 634.
Tractatus de decem preceptis. 638.
Tractatus de Dei scientia ejusque voluntate et providentia secundum Angelicam Divi Thomae Aquinatis doctrinam. 603.
Tractatus de generatione et corruptione. 612.
Tractatus moralitatus .XL. duarum mansionum. 667.
Tractatus per ordinem alfabeti aliquorum verborum sacre scripture. 547.
Tractatus sive explicatio Psalmorum per ordinem. 547.
Tratado de fortificacion o Arquitectura militar. 536.
 TRAVERSARI. — V. AMBRÓS TRAVERSARI.
 TREBISONDA. — V. JORDI DE TREBISONDA.
 TRIONFO. — V. AGUSTÍ TRIONFO.
 TRIVET. — V. NICOLAU TRIVET.
 TUBAL. 497.
 Turin. 537.
 TURMEDA. — V. ANSELM TURMEDA.
- UBERTÍ DE CASSAL. 643, 576.
 UÇENDA. — V. DOMINGO DE UÇENDA.
Un tratado de batalla a todo trance. 529.
 URREA. — V. PERE D'URREA.
- Valencia. 477, 561.
 VALERA. — V. DIEGO DE VALERA. 529.
 VALERI MÀXIM. 518.
 VALLA. — V. LLORENÇ VALLA.
Varii planctus et dolores in passione Domini. 661.
 VARRÓ. 626.
 VENERANERIIS. — V. BALTASAR DE VENERANERIIS.
 Verona. 578.
 Vich. 600, 604.
 VILALTA. — V. BERNAT VILALTA.
 VILANOVA. — V. ARNAU DE VILANOVA. — PEROT DE VILANOVA. — BARTOMEU VILANOVA.
 VILLANOVA. — VEGIS GUILLEM DE VILLANOVA.
 VINYES, Felip. 499.
Vita preclari Sancti Iohannis Crisostomi. 654.
 VORAGINE. — V. JAUME DE VORAGINE.
 WEYCHINAN. — V. PERE WEYCHINAN.
 WIELMUS. 569.
 WILLEMANN. — V. JOÀN WILLEMANN.
 WILTON. — V. JOÀN WILTON.
 YEPES. — V. DIEGO DE YEPES.
 ZAPPATA. — V. BARTOLOMEO ZAPPATA.
 ZENON. 578.
 ZURITA. 510.